

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ES NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRÜT

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. ev. 255. szám

Csütörtök, 1926. november 11.

Egy diplomatiszt magyar templom ravatalánál

Irta: MESKO MIKLOS dr.

1926. év november hetedikét írjuk. Vasárnap délelőtt 11 óra. Most kondul meg utoljára Kolozsvárt a Minorita rend Deák Ferencz-utcai kedves templomában a harang, nem azért, hogy az ünneplőruhás vasárnapi Kolozsvár áhitattal lérdre borulva forduljon összekulcsolt kezekkel a szenvedésre példát adó felé, hanem, hogy az ősszmagyarság gondszántotta homloka alól komor tekintet vessen azok felé, akik felelősek nekünk ezért az újabb »lojalitásért«.

Ezen az utolsó vasárnapi misén az a komor tekintet azt kérde: Meddig kell még lojális áldozatokat hoznia tiltott célokért és idegen oltárok előtt az erdélyi magyarságnak? Azután azt kérde: Mióta vált szokássá a katolikus egyházban az, hogy a koldussá tett invalidustól könyöradamányokat követelnek a gazdagok részére? Kinek az érdeke hazug könlösbe öltöztetve a valóságot, elhiteitni Rómával, hogy az Erisajándékok keleti testvéreinket Rómához közelebb hozzák? Megmondták e Rómában azok, akiknek ez kötelességük, hogy nem annak a pár ezer léleknek ott a Deák Ferenc-utca környékén, kiket már holnap drága templomuk küszöbéről egy idegen pap el fog üldözni, hanem Pozsonytól Brassóig minden magyarnak szívébe hasított a fájdalom, amikor »elajándékozták« a mi templomunkat? Tudják-e azok, akik ezt tették, hogy ez az »ajándék« nem keresztényi munka, nem Krisztusnak tetsző munka, hanem miópiás politizálás a római katolikus egyház érdekeinek rovására és a magyarság 900 éves katolikus mívoltnak veszélyeztetésére?

Nem egyedül e templomügy az, a mely számot vetni hív. Hiszen ez a 30-40 milliós vagyon csak egy tört-töredéke az anyagi veszteségekbe belefásult magyar Erdélynek. De sima képpel, kenetes szavakkal oktatgatnak bennünket bizonyos magasabb, sőt legmagasabb érdekű dolgokról. Ismételtén hallottunk a legnyugtalanítóbb formában híreket egy készülő konkordátumról, amelyben Róma a román államnak áldozatul hozta volna az erdélyi katolicizmus magyarságát. Ez a rémhír tartja magát. A kolozsvári minorita templom ügyének hirtelen elintézése ennek a hírnek tápot ad.

Kihallgatást kérünk az erdélyi katolikus magyarságnak, azért, hogy ez a közönség informáltassék. Mondják meg neki azok, akiknek a szavában hiszünk, hogy ez a hír nem igaz. Róma tenné ezt? szabad-e e gyanunak gyökeret verni a négyfelé szagotott, anyagiakban tönkre tett, évtizedes üldöztetésben kimerült, de még hithű magyarságban? Tegyenek róla, hogy a kedélyek megnyugodjanak.

Azután mindenkit megillető tisztelet-

tel, de őszintén meg kell mondjuk, hogy a huszadik században vagyunk és nem a sötét középkorban, a templom rablások, a lelkiismeret véres elfojtásának korában. De nem vagyunk bolsevizmusban sem. Tehát semmitől rólunk — nélkülünk!

A nagy világégésen is átestünk. A falvakba az emberek nem csak véres sebeit és betegségeiket hurcolták haza, hanem súlyos, komor tapasztalatokat is gyűjtöttek. Ha az egyiknek meghozta nemzeti felszabadulását és a másiknak nemzeti rabságát, — vajjon ez a rabság a lelkiismereti szabadságot is megölte? Imádságunkat, a Mindenhatóval való érintkezésünk közvetlenségét római bulák és bukaresti permisszek fogják e szabályozni?

Vigyázzunk, nehogy az el nem ajánldékozott templomok küszöbét is benőjje a fű, ha ott, az oltár előtt nem lehetünk többé otthon!

Kérjük az Urakat, vigyázzanak. Alljanak meg a templom küszöbénél, ne alkudjanak a szent helyekre. Ha nem félnek hitetlenségükben a krisztusi korbástól, mely őseiket kiverte a templomból, gondoljanak történelmi tanulmányokra, diplomáciai tapasztalataikra, em

berismeretükre és a keresztényi türelem emberi és nem isteni voltára.

Ne állítsák a többmilliós hithű katolikus magyarságot megoldhatatlannak feltűnő problémák elé. Nemzethűség, államhűség, hithűség! Minek a lelki küzdelmet ébren tartani és szítani őseink hite és őseink nemzeti történelméhez való gyermeki ragaszkodásunk és kötelező államhűségünk szakadatlan próbára tételével?

Ne csalják le a szuverén tekintélyű Rómát csálhatatlanságának trónusáról, mert e tekintélynek a közönséges napi politikába való lerántása az a becsapás, amelynek következménye a mi csalódásunk ő benne.

Hagyják az erdélyi magyarságot megpróbáltatásaiban lélekzethez jutni. Hagyják templomainak boltíveit alatt Istenéhez közeledni. Szeretettel, hittel és bizalommal közeledni. Nehogy oltára felől is ellenséges támadástól kelljen tartania. Mert hova torlaszolja el akkor magát?

Mert amilyen bizonyos az, hogy hitéhez a lehetőségek legvégső határáig ragaszkodni akar, époly bizonyos, hogy integráns magyar lényét semmiféle formában és semmiért feláldozni nem fogja, ahoz utolsó leheletéig ragaszkodni fog, mert Istenét magyarul imádkozni nem véges emberi engedélyből szerzett joga, hanem époly isteni eredetű, mint maga Krisztus egyháza.

Készül az olasz idegenellenes rendőrtörvény

Mussolini köszönetet mond az angol térftaknak és nőknek - Radics elkésereedett kifakadásai Olaszország ellen

Görzben szétrombolták a szlovén kulturházat

RÓMA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az a nyomozás, amelyet a múlt vasárnap a Mussolini ellen elkövetett mérenylet ügyében folytatnak a hatóságok, újabb érdekes momentumot vetett felszínre. A milánói rendőrségnek ugyanis különböző adatok jutottak a birtokába, amelyből nyilvánvaló, hogy a szerencsétlen Zamboni csupán felbujtók játékszere volt. A bolognai rendőrség ugyanis lefoglalta Zamboniék lakásán a merénylő jegyzetfüzetét, amelyen az egyik helyen a következőket írja:

— Nem tudom, hogy túlél-e a dolgot, csak annyit tudok, hogy megölöm őt.

A rendőrség a füzetnek döntő jelentőséget tulajdonít.

Farinacci fasiszta képviselő a kamarában előterjesztést tett, amely szerint mindazok az ellenzéki képviselők, akik a kamarában az utóbbi időben nem jelentek meg, fosztassanak meg mandátumaiktól.

A lapok közlései szerint a rendőrtörvényjavaslatnak, amely holnap kerül a parlament elé, tíz cikke van, amelyek mind az Olaszországban élő idegenekre vonatkozik. Ezek kötelesek a rendőrségen jelentkezni, esetleg személyesen bemutatkozni. Aki ingatlanát valamely külföldinek átengedi, az köteles a rendőrségnek erről jelentést tenni. Az ország védelmére fontos helységeken a prefekturák megtilthatják az idegenek számára az ott tartózkodást, valamint kiutasíthatják azokat a határmenti községekből, sőt a határátlépést is megtilthatják, végül ki is toloncolhatják az országból.

A Rómában megjelenő Il Tavoro című lap jelenti, hogy számos prefekturát és rendőrfőnökséget hivatásos tisztviselők helyett ezentul fasisztákkal töltenek be.

Incidens az olasz kamara folyósóján

A kamara folyósóján tegnap súlyos incidens folyt le. Staraze fasiszta kép-

viselő felszólította Beceoni szocialista képviselőt a parlament elhagyására s a mikor ez kifogásokat emelt, Staraze arculütötte s kidobta a parlamentből. Az incidensnek aligha lesznek következményei.

Mussolini újabb üzenetet küld Angliába

Londoni távirat szerint a Morningpost jelenti Rómából, hogy Mussolini személyes üzenetet küld a lap útján az angol férfiak és nők címére. Nyilatkozatában Mussolini azt mondja, hogy igen sok levelet kapott Anglia számos városától és testületétől. A Morningpost volt az első a lapok közül, amely megértette a fasisztamozgalom valódi szellemét, s ezért általa öhajítja kifejezésre juttatni mély háláját az angol nép iránt, azért a sok üdvözléért, amellyel a bolognai merénylet után felkeresték, s azért az egyhangú és erőteljes felháborodásért, amely lyei a merényletet elítélték.

Jugoszláv-olasz ellenségeskedések

Belgrádi jelentés szerint Radics István Ogulinban éleshangu beszédet mondott Mussolini ellen, s valósággal reproduktálhatatlanul kifejezte az illető Olaszországot, ahol szerinte most a sötétség rémuralma terjeszkedik. Kijelentette, hogy ez nemcsak az ő véleménye, hanem a kormányé is. Belgrádi politikai körökben attól félnek, hogy Radics kirohása Jugoszlávia és Olaszország között súlyos diplomáciai konfliktusokra vezethet.

Olaszországban sem kiméletesebb a hangulat Jugoszlávia iránt. Amint egy belgrádi távirat jelenti, az olasz fasiszták Görzben megrohanták a szlovén kulturális egyesületek székházát s a butorzatot összetörték. A nyomdát csak a katonaság mentette meg. Ebben az ügyben a szlovén klerikálistárpárt interpellációt terjeszt elő a szkupstinában.

Dr. Makkai Sándor ref. püspök Székelyudvarhelyen

A városi és vármegyei tanács is küldött-ség útján fejezte ki üdvözlését

SZÉKELYUDVARHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egy hétig tartott városunkban Makkai püspök látogatása. A kollegium és templomi közt felállított diadalkapu, a Székely Dalegylet üdvözlő dala, a ref. leányegylet virágai és lelkes üdvözlő beszédek fogadták. Hivatalos ténykedése egyházvizsgálatra, a kollegium, az elemi iskola és más református kulturintézmény munkájába való betekintésre terjedt ki. A püspök küldöttségeket fogadott: az összes vallásfelekezetek, a hadsereg, az iskolák, a városi és vármegyei tanácsok és más hivatalok és több egyesület képviselőit. A püspöki látogatás egyik kiemelkedő mozzanata volt a tiszteletére rendezett ref. vallásos estély, melyen dr. Makkai püspök a munkás áldozatkészségről tartott magas szárnyalású előadást. Hasonló szelleműek voltak az ifjúságnak és hűveinek tartott konferencia beszédei, ezek közt pedig a leghatásosabb a vasárnapi harangszentelési templomi beszéd, melyet a hívők hatalmas serege áhitattal hallgatott végig. Múltó kereket ennek a templomi programnak egyéb számai adtak, melyek közt a harangszentelés lefolyt. Ezzel kapcsolatosan este a ref. egyházköz-ség műsoros estélyt rendezett a Bukarest szálló színháztermében a következő programmal: 1. Nyitány. Előadta Halász Róbert zenekara. 2. Prológ. Irta és előadta Tompa László. 3. Előadást tartott Gönczy Lajos dr. a kolozsvári ref. teológia akadémia rendes tanára. 4. Énekelt dr. Lukácsffy Elekné, zongorán kísérte Szabó Ilus zongoratanárnő. 5. Szombati Szabó István Néma harang c. versét szavalta Léway Lajos koll. tanár. 6. Mozart

Andante. Vonós négyes. Előadták a Filharmónikus társaság tagjai: Peltzer Vilmos dr., Khell István, Filó Ferenc dr. és Voszka István dr. 7. Jézus és a kisdédek. Előkép. Az ugy erkölcsileg mint anyagilag gyönyörűen sikerült estélyen résztvevett az udvarhelymegyei társada-

lom színejava szorongásig megtöltve a termet. A püspök egy heti tartózkodás után kíséretével együtt hétfőn visszatért székhelyére abból a körútból, melynek Székelyudvarhely volt az utolsó állomása.

Befejezték a magyar felsőházzal szóló törvényjavaslat általános vitáját

Az igazságügyminiszter az intézmény demokratikus jellegét bizonyítja

Rupert élesen támadja a mágnásokat

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A felsőházzal szóló törvény általános vitáját Lendvai tájvédő felszólalásával befejezték.

Pesthy Pál igazságügyminiszter reflektál az egyes felszólalásokra. Azt mondja, hogy a javaslat, mint a kormány-nak valamennyi ténye nemzeti érdeket szolgál. Apponyi beszédére reflektálva kijelenti, hogy a formai jogfolytonosságot a multban többször megsértették és erre példákat hoz fel. A formai jogfolytonosság tehát nem valami lényeges dolog, de ezt is megsérteni csak végső szükségben szabad. A szuverenitás teljes-sége kétségtelenül magát a nemzetet illeti, mely ezt a hatalmát a koronával megosztotta. A felsőháznak kiegészítő szerepe lesz olyan irányban, hogy az egy-oldali politikai pártviadal alapján léte-sülő képviselőház mellé a nemzet minden rétegét és foglalkozási ágát bekapcsolja a törvényhozásba. A javaslat demokratikus, mert a rendiség alapjáról

választási alapra helyezkedik. Megszakitja a függőséget, mely a multban a király és a felsőház között fennállt. Másrészt pedig a választás tényével felelőssé teszi a felsőházi tagot a választótestületekkel szemben. A javaslat a demokrácia elvén épült fel. Elismeri, hogy ez nem a baloldaltól hangoztatott demokrácia, hanem higgadt, nyugodt nemzeti demokrácia.

Az első nyolcórás ülésen a felsőházi javaslat vitájánál a szocialista párt részéről Hebelt, a Kossuth-párt részéről Ruppert szólalt fel. Ez utóbbi különösen a mágnásokat támadja. Bethlen miniszterelnök, mondja Ruppert, vagy nem ismeri a történelmet vagy nagyon szereti magát, mikor azt állítja, hogy mindent, ami szabadság, az erdélyi főnemesség csináltak. Ellenkezőleg, a világosság Magyarországból került át Erdélybe is. Erdély arisztokratái sem mások mint a magyarországiak, ők is csak a saját érdekeikkel törődtek.

Kézdivásárhely csökkenti a közigazgatási terheket

A városi tisztügyészi állás megszüntetése — Egy elhangzó indítvány a magyar nyelv használatáért — Macedor igazgató soknak találja az iskolaadót

KEZDIVASARHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kézdivásárhely város képviselőtestülete tegnap ülést tartott, melyen legfőképpen a város gyenge anyagi helyzete került megvitatás alá. Ugyanis a kis székely város még mindig nyögi a liberális uralom kezét s az átvett örökség terhes kamatait törlesztgeti kínos verítékekkel. A multnak a hibáit azonban egy esztendő alatt még a legjobb kertész sem tudná kigyomlálni, az ütt sebek behégyesztéséhez pénz kell, pénze pedig nincs a városnak.

A gyűlést a szabadságon levő Morvay primár helyett Constantin Matei vezette. Elsőnek az átkos buzaügy került szőnyegre, mely közel egy millió lej erejéig károsította meg a várost. E tárgyban régebben olyan határozatot hozott a tanács, hogy a per kikerülése miatt kiegyezik a bankokkal és megfizeti az adósságot, majd pedig megteszi a lépéseket azok ellen, akik megcsinálták a város nevében az ominózus buzavásárt. Ezt a határozatot a képviselőtestület másodszori felolvasásban is elfogadta.

Szó volt a gyűlésen a város gyenge anyagi helyzetéről, melyet a régi adósságok teremtettek meg. Nagy teher a városnak még az is, hogy vagyona van. Nagy kiterjedésű erdeje után évenként 300—400000 lej fizet az állami kezelésért, anélkül, hogy a részben letarolt, részben pedig nehezen kihasználható erdő a városnak valami hasznót jövedelmezne. Felvetődött a gyűlésen az erdők eladásának terve.

Dr. Dávid István, a tanács egyik legagilisebb tagja indítványozza, hogy a kiadások csökkentése végett

szüntesse meg a város a tisztügyészi állást,

mely tulajdonképpen egy 1925. évi igazságügy miniszteri körrendelet értelmében már 1926. év január elsejével meg is szűnt és a városnak évi 50—60000 lej kiadást jelentett. Indítványozta továbbá a tisztviselői kar főlős létszámának a leépítését.

A gyűlés mindkét indítványra kimondotta a sürgősséget.

Még egy igen fontos indítvány hang-

zott el, mely a magyar kisebbségi nyelv igényekkel támogatott bástyáját célozza meg erősíteni a napjainkban is megkísérelt támadásokkal szemben.

Dr. Dávid István indítványozza, mondja ki a gyűlés, hogy

a magyar kisebbségi nyelv parallel használható legyen a helyi közigazgatásban

és ezt a jogot a permanens bizottság kérvényezze a közigazgatási törvény értelmében a legfelsőbb közigazgatási tanácstól.

A képviselőtestület erre az indítványra is kimondotta a sürgősséget.

Macedon Petru, az állami liceum igazgatója szóvá teszi, hogy a város polgársága közel 14 százalékos iskolaadót fizet, melyet a helyi állami elemi iskolák segélyezésére fordítanak. Szerinte ez oly nagy összeg, hogy nevezett iskolák azt nem költik el és a főlősleg befolyik a vármegyéhez. Kérde, hogy abból az összegből nem lehetne-e a helybeli más iskolák részére is juttatni?

Dr. K. Kovács István előadó felvilágosítása után Szűcs L. Ferenc ama indítványa keltett még visszhangot, nem lehetne-e a város rossz anyagi helyzetét amerikai kölcsönnel orvosolni, mint azt megtette több város. Az eszme jó volt, azonban a kivitele egyelőre újabb megterhelést jelentene, számíthatva, hogy közel egy esztendő alatt kell kiizzadja a város a híres buzavásárt egy millió adósságát és rövidesen újjá kell építse a színháztermét, mely összeomlással fenyeget.

Óriási tájfun a Filippi-szigeteken

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Filippi-szigeteken, Manilától délre, Luzen szigeten szombaton óriási tájfun dühöngött. A halottak száma háromszáz, a sebesülteké és az eltűnteké sokkal több. A cukornád és a rizstüvelvények mind elpusztultak, s víz alá kerültek. Az eleség hiány nagy. A kár több millió dollár.

Ünnepek után

Egy püspökfogadtatás története

Brassónak az utóbbi két hétben két jelentős ünnepe zajlott le. Az egyik az erdélyi református püspök első hivatalos látogatása volt, a másik a Brassói Székely Társaság jubiláris ünnepe. Ezekkel az ünnepekkel kapcsolatban van egy-két elmondani való, amit csak az ünnepek után szabad szóvalenni, hogy megóvassék az ünnepi hangulat, az abba bele nem illő bántó tények disszonanciájától.

Brassó városáról mindenki tudja, hogy bár köztudomás szerint súlyos anyagi gondokkal küzd, azért elsőrangú gavallér. Mikor a Saguna-gimnázium jubiláris ünnepségeit ülte, a város a kulturintézmény ünnepi díszének emelésére százazretet áldozott. Mikor a brassói román nőegylet ült jubileumot, akkor egy millió lejt adományozott a nemeskeblű városi vezetőség a jótékony egyesületnek. Es valahányszor vendég látogatott ebbe a városba, a város mindig gondoskodott egy-két diszkapuról, meg egy-két pompás jakomárról.

Ismerve a városnak ezt az áldozatkészését, a brassói református egyház, mikor új püspökének első hivatalos látogatását várta, illő tisztelettel bejelentette, hogy mikor érkezik az egyház főpásztora, és aztán nagy szerénnyel kérte, hogy a város a Ferdinánd király-körut Kapu-utca felőli szakaszán állítsa fel egy egész egyszerű, fenyővel díszített diszkaput, s az ott lezajló fogadtatásnál képviseltesse magát. És a város, mely máskor oly bőkezű, oly előkelő, ezuttal, bár az egyház szerény kérésének teljesítését meg nem tagadta, annak teljesítését mégis elmulasztotta. És megérkezett a püspök, de a kért és őt joggal megillető diszkapu nem fogadta, mert a város nem készítetett ilyen, a fogadtatáshoz pedig csak egy — egyébként derék — jegyzőjét delegálta.

A Brassó város református vallásu magyar adófizető polgárságának verejtékes adójából nem református és nem magyar célokra olyan nagy gavallériával áldozó vezetőség eljárása nagy megütközést és felháborodást váltott ki a város egész magyarságából. Elkecserevedve beszélnek az emberek, hogy mikor Prágából, vagy Rómából, vagy Párisból 6—8 diák, vagy újságíró felkeredik és átutazik Brassón, akkor bezzeg van diszkapu, bankett és gálába csapják magukat a tanács urai, de mikor egy magyar főpásztor érkezik Brassóba, aki mellesleg még a román szenátusnak is a tagja, akkor még egy hitvány fenyőfűzéses diszkapu sem jár ki és a városi tanácsot is csak egy fiatalabb tisztviselő képviseli.

Hát bizony ez furcsa és csunya kis história, mellyel a brassói ref. egyházközség presbiteriuma legközelebbi ülésén foglalkozni fog. Azt mondják, hogy az egyház a belügyminiszterhez fordul panasszal és tőle kér elnézést. És mi meg vagyunk győződve arról, hogy a belügyminiszter ur elnézést is szolgáltat valamilyen formában, de ez már nem fog változtatni a dolgon. Valószínűleg úgy jár a brassói magyarság is, mint a felpofozott ember: a bíróság elítéli a bántalmazót, de a pofot már a sértett arcáról levenni nem lehet.

A sajnálatos esetet azonban meg kell örököteni, hogy újabb bizonyítékaul szolgáljon Colban Eric népszövetségi főtitkár ur állítólagos kijelentésének: ... «a kisebbségek kedvezőbb helyzetet élveznek Romániában, mint amilyent igényelhetnének.»

A Székely Társaság jubileumával kapcsolatos elmondanivalónkat későbbre halasztjuk. Majd, ha a vasárnapi gyönyörű ünnepség felemelő hangulata kissé mulóban lesz, akkor sorát ejtjük ennek is.

Folytatják az osztrák-magyar pénzügyi tárgyalásokat

BECS. A Magyarország és Ausztria között a pénzügyi megegyezés tárgyalása megkezdett, de májusban megszakított tárgyalásokat ma újból felvették Badenben. A magyar delegáció vezetője báró Sztérfényi József, az osztrákoké Kienböck pénzügyminiszter. A tárgyalások több napig tartanak, s remény van a végleges megegyezésre.

**100 lej Zürichben nyitáskor
2.85 svájci frank**

December közepén új választások lesznek Magyarországon

**Valószínű, hogy még e héten feloszlatják a magyar nemzetgyűlést
Politikusok nyilatkoztak**

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az a hír, hogy a magyar nemzetgyűlést hamarosan feloszlatják, s hogy a parlamenti választások ideje közel áll, érthető feltűnést keltett nemcsak politikai körökben, hanem a társadalom szélesebb rétegeiben is szóbeszéd tárgya. A sajtó a pártállásra való tekintet nélkül izgatottan foglalkozik a kérdéssel.

Szicovszky belügyminiszter a Pesti Naplónak kijelentette, hogy a ház feloszlatása ügyében Bethlennel még nem állapodott meg.

— Nem tagadom azonban — folytatta, — hogy az előmunkálatok folyóak. Szeretném, ha

karácsony előtt választanánk,

hogy a karácsonyi ünnepeket nyugodtan tölthessük.

A görög választásokon a köztársasági pártok győztek

Nyugodtan folytak le a választások — Venizelosz külügyminiszter lesz

ATHÉN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A vasárnapi választások az eddig beérkezett jelentések szerint teljes nyugalomban folytak le. A kiadott hivatalos közlemények szerint a köztársasági pártok jelöltjei 64250, a rojalistáké 32960, az egyesült köztársaságiak jelöltjei pedig 14130 szavazatot kaptak. Kondilis beszedet mondott, amelyben hangoztatta, hogy a köztársaságiak győzelme már végleg nyilvánvaló, s alig lehet remélni a kormányzat megváltoztatását.

Kondilis egyébként már tegnap dél-

Klebensberg kultuszminiszter kijelentette, hogy Bethlen a kormány valamennyi tagjának a véleményét kikérte a ház feloszlatás és az új választások kérdésében.

— Én a választások mellett voltam, — mondotta — de Bethlen a döntést magának tartotta fenn. Egyébként én nem politizálok, kultuszminiszter vagyok.

Zsitvay Tibor házelnök kijelentette, hogy végleges döntés a házfeloszlatásról még nincs. Lehet azért, hogy hamarosan mégis történik valami.

Az összes lapok vezetőhelyen közlik, hogy december közepén biztosan választások lesznek, s lehetséges, hogy még a héten feloszlatják a nemzetgyűlést.

A bukaresti sajtó szerint a telepések újból a népszövetséghez fordultak

Illojalitást és az állam szuverénitását megsértését emlegetik a román lapok

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A ma reggeli bukaresti lapok épepn annyira szenzációs, mint még meg erősítésre szoruló hírt közölnek, a magyar telepések ügyével kapcsolatban.

Arról van szó, hogy a telepések állítólag újabb kérvénnyel illetőleg memorandummal fordultak a Népszövetséghez, amelyben a kisajátított földek ügyének újrafelvételét kérik.

Ennek a kérvénynek érdekes előzményei a lapok szerint a következők: a kormány nemrég kinevezte azt a bizottságot, amelynek kötelessége volt, hogy a liberális kormány által felajánlott megváltási összeget a telepések között kiosztassa. A bizottság ülésére meghívták a telepések megbízottait is, akik azonban nem jöttek, nem is küldték ki őket, mert az érdekeltek a Népszövetség határozatát jogtalanának találták.

Erre a kormány a Népszövetséghez fordult, ahol sikerült is olyan értelmű határozatot elérnie, amely felhatalmazza a bizottságot arra, hogy a megváltási összeget a telepések delegátusának meghallgatása nélkül is feloszthassa.

Mondanunk sem kell azt, hogy ez a megváltási összeg a telepések számára és a kisajátított földekhez viszonyítva aránylagos semmi.

A nyomorba taszított telepések helyzetén a liberálisok által felajánlott kártérítés csöppnyi segítyt sem jelent és még arra sem jó, hogy szépségtapasznak számíthasson. Ilyenképpen a telepések negligáló magatartása természetes és érthető.

Egyébként a ma délutáni román lapok nagy támadó cikkek keretében közlik az újabb memorandum hírért s azt fejtetik, hogy a telepéseknek ez a lépése merénylet a lojalitás elve és a nemzeti szuverénitás ellen.

Mi az újabb memorandum hírért fenntartással közöljük, hiszen a bukaresti sajtó idevonatkozó értesülései már rendkívül sokszor voltak valótlanok. Azonban preventive megjegyezzük azt, hogy ha adtak is be ilyen memorandumot, az semmi esetre sem megy a lojalitás, vagy szuverénitás sérelmére, hiszen a telepések legfeljebb csak a törvényekben és szerződésben biztosított jogaikkal élnek.

Csütörtökön ül össze a cseh képviselőház

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A képviselőház elnöksége tegnap megtartott ülésén elhatározta, hogy a képviselőház plenumát november tizenegyedikére, csütörtök délután négy órára egybehívja. A most összehívandó ülés napirendjén szerepel többek között a Törökországgal kötött kereskedelmi szerződés, a prágai kereskedelmi iskoláról szóló kormányjavaslat és az elemi csapásokról szóló javaslatok. A költségvetés tárgyalását november tizenhatodikán kezdik meg. A szenátust eredetileg november kilencedikére kellett volna egybehívni, de az egybehívás tizenhatodikára maradt el.

Mit akar a Hargita-bank?

Vasu dr. prefektus nyilatkozik a Brassói Lapok munkatársának —
Nyilatkoznak a magyar érdekeltek is

A bank részvénytőkéje magyar, csak a bank nem magyar

CSIKSZEREDA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mióta a Csikszeredai Takarékpénztár megszűnt, a pénzügyeket itt csak az apró fióktintézetek bonyolították le. Maradt ugyan még egy önálló bank, a Hargita, de ez sem volt erősebb, nagyobb a többinél, s lévén román pénztintézet, a megye székelő lakosságának érdekeit még úgy sem elégíthette ki, mint társai, a fiókbankok. Mióta a kormány a bankoprést megállította, viszont a vasúti díjszabások, vámok és adók emelésével a drágaságot végtelenül felfokozta, azóta az előállott pénzsükség folytán, különböző okokból, a hitelforgalom Csikban lassanként teljesen megteneklett. S ma ott tart a megszorult székely, hogy, ha beállít valamelyik kis bankba pénzért, nem kap, még a legjobb váltóra sem s ha nagyon ritka esetben sikerül is kölcsönt kapnia, 40—50 százalékos kamatot vesznek érte.

Ugy látszik, ezt a beteges állapotot akarja kihasználni, még előre nem látható gazdasági talán politikai eredmények reményében a Hargita-Bank, amikor elhatározta, hogy egymilliónyi alaptőkéjét ötmillióra emeli fel. Megindult a részvényjegyzési akció, amelynek nyomán a gazdasági keretektől kicsapó hullámok politikai vihart idéztek fel a megye lakossága között.

Vasu dr. prefektus csodálkozik a magyarokon

Megjelentünk dr. Vasu prefektusnál, hogy ugyanis, mint a kormány reprezentánsa a megyében és ugyanis, mint a „Hargita” elnöke, nyilatkozzék, mit szólna a magyar vezetők részéről kifogásolt tényekhez és hogy mily módon tudná ő a magyarok aggodalmait eloszlatni és a részvényjegyzőket biztosítani arról, hogy az óriási tőkét, amellyel esetleg rendelkezni fog, nem használja-e fel a bank politikai célok keresztülvételére?

— Csodálkozom azon — mondotta a prefektus — hogy a magyarság vezetői erőszakkal politikai színezetűt akarnak adni ennek a tisztára gazdasági megmozdulásnak. Láttam, hogy meg van szorulva a nép, az itteni kis fióktintézetek azt a csekély összeget is, amiket nem kell beküldenie a központnak, csak fakeskedőknek adják ki kölcsönbe 50—60 százalékra, felhasználtam tehát az alkalmat, hogy mint megbízható ember, egy megbízható bank élén nagyobb összeget kaphassak a Banca Nationalától, amit olcsó kamat mellett kiadva a népnek, vele a pénzpiacot reorganizálhassam, Csikmegyében. Ezt a támogatást csak úgy ígérte meg a Banca Nationala, hogy megfelelő részvételre tudom bírni a székelységet is. Sikerült mert

a székelység máris vagy nyolc-milliót jegyzett,

a románok vagy négy milliót, minden ellenagitáció ellenére.

— Boztos az, hogy nagyobb összeget ad a Banca Nationala? — kérdeztük.

— Minden pénztintézet kap legalább annyit, mint amennyi az alaptőkéje — világosított fel a prefektus. — Mivel mi körülbelül

15—20 millió alaptőkére számítunk,

egyelőre tehát 40 millió felett fogunk rendelkezni. A pénzt semmiesetre sem adjuk majd drágábban 22—24 százalékánál.

Arra a kérdésünkre, hogy ez az összeg nem szolgálhat-e politikai pórázul a magyarsággal szemben, a prefektus így válaszolt: — Ha ettől félnék egyáltalán,

miért nem igyekeznek a részvénytőbbséget megszerezni,

hogy a kellő ellenőrzést gyakorolhassák? És ami azt a kifogást illeti, hogy a választásokat befolyásolhatjuk, ha a székelység nagyrésze adósunk lesz, erre azt kell mondanom, hogy nem egyéb nevetséges agyremény, hiszen a választások titkosak Romániában. S különben is az a meggyőződés, hogy a székelyek dőnek még a politikai szabadságnál is fontosabb, hogy kenyere legyen. Ez a félelem már most is teljesen alapfalan, amikor a részvényjegyzések aránya alapján az igazgató

sági és választmányi tagságok felét biztosítottuk a magyaroknak. A bank tisztviselői pedig 80 százalékban magyarok lesznek.

— A másik gyanúsításra meg, hogy sokan nem tudják kifizetni majd a románok közül a bejegyzett pénzeket, feleljenek a listák maguk — mondotta dr. Vasu és végignem a román köztisztviselőkön egyenként. — Na és ha azt vetik ellen a magyar vezérek, hogy még az itt látható 100 ezer lefektől lefelé jegyzett összegeket sem képesek a román

Politikai mézesmadzag, amely a székelyek nyaká körül hurokká válhatik

— Hát ha így van, nagyon jól van — gondoltam. — Sem politika, sem semmi rászedés. Mert azért, ha a nép nincs is vele egészen tisztában: ez ám a fontos igazán, nemcsak az, hogy pénz legyen. Akárhonnan, akármilyen uton is. Valóban, ez a válasz örömmel töltött el. Még boldogabb lettem, amikor bucsuzól a prefektus ur barátságosan megrázta a kezemet. Bátorítólág... (De hajh, ha egyszer nincsen miből jegyeznem.)

Ezután a mult tapasztalatai alapján nem ok nélkül aggódó magyarságnak egyik gazdasági tudásánál fogva külön is mérvadó vezérémbere a következőkben ismertette a helyzetet:

— A románok azt hiszik, hogy ezt a nyakas csiki népet csak úgy lehet a markában tartania és politikailag dróton rángatni, ha egy nagy bankot létesítenek. Ez a nagy bank, miután bizonyára a Banca Nationala is pártfogolja, olcsó és sok kölcsönt helyez ki a népek között, és azt máris hatalmába kerítette. Mivel pedig a bank elnöke maga Vasu dr. prefektus, akinek, ha mást nem is, de erkölcsi pressziót gyakorolnia könnyű bizonyos vállalatokra és egyénekre, haladnak is rohamosan a céljuk felé. Amint halljuk,

eddig körülbelül nyolc-tíz millió magyarok jegyezték

s még hátra vannak a közbirtokosságok. Román részről, talán ha két-három milliót jegyeztek csak, de ezek között

nagyon sok tisztviselő

neve szerepel, akik köztudomásúan nem tudják majd kellő időben befizetni az aláírt 200—500000 lejes összegeket. Ezenfelül még az is megfontolandó volna a jegyzésre fel-szólított magyarság részéről, hogy a mostani intézetnek nincsenek-e mégis olyan kötelezettségei, esetleg igenis a Hargita-vasöntöde rendezése, amelyeknek a szanálása tette sürgősen szükségessé az alaptőke emelést? S itt van még az a mindenképpen helytálló kérdés, hogy

ha már csakugyan kell egy nagyobb bank Csiknak és arra van megfelelő magyar tőke, akkor miért nem magyar bankot alakítunk magyar pénzből?

En úgy hiszem, politikai mézesmadzag csupán az egész, amely könnyen hurokká kényszeríthetik a székely nyakak körül.

Kösa Lajos.

A szerkesztőség megjegyzése

Munkatársunk lelkiismeretesen meghallgatta a feleket, elsősorban magát a bankvezért, aki csodálatos módon és régi magyar politikai erkölcsök szerint nemcsak elképzelhetetlenül, hanem törvény szerint is lehetetlenül egyuttal vármegyei prefekt is, azaz szinte főispánja a megyének. Es megkérdezte a magyarság embereit is, akiket a prefekt megnyilatkozás egyáltalában nem nyugtatott meg s akik világosan látják, hogy a prefekt ur csak a szavakat csavarja el, mikor a tisztviselők vagyona ügyében nyilatkozik és hogy nagyon keveset mond például az öntöde ügyére nézve.

A Hargita Bank ügye sokkal nagyobb jelentőségű, semhogy napirendről leveleznők. Ujabb cikkekkal akarunk foglalkozni ezzel

tisztviselők lefizetni, önmagukat cáfolják meg. Hisz azt mondják egyre, hogy egy köztisztviselő annyit lop, zsarol, amennyit csak akar. Hát ha annyit összezsarolt, akkor talán megis csak van valamije? Vagy az egyik, vagy a másik állításuk ilyenformán összeomlik.

— Igaz-e, — ez volt a legkényesebb kérdés, — hogy a bank vállalatának, a vasöntödének a csődje miatt kell a tőkeemelés megcsinálni?

Vasu mosolygott.

— Tessék megírni, hogy ügyvédek és más szakértőkből álló bizottság vizsgálta felül mindenekelőtt a vasöntöde könyveit és ha ezek után is hat ügyvéd, a törvényt és annak következményeit ismerő emberek jegyezték nagyobb összeget, akkor, úgy hiszem, nincs svindli a dologban.

a legujabb román próbálkozással, addig is azonban van egy tiszteletteljes kérdésünk a prefektus urhoz.

Vasu dr. ugyanis azt mondta munkatársunknak, hogy a magyaroknak a részvénytőbbség megszerzésére kellene törekednie, a következő pillanatban pedig ugyancsak kijelentette, hogy a magyarok nyolc milliót jegyezték eddig a románok négy milliójával szemben. Ha tehát ehhez a román érdeklődéshez hozzáveszem az eddigi alaptőkét is, akkor is kiderül, hogy

a magyaroknak máris megvan a részvénytőbbségük,

nem az tehát a helyzet, hogy a prefektus ur az igazgatósági tagságok felét fenntartja a magyaroknak, hanem az, hogy

a magyarok a részvénytőbbség birtokában annyi igazgatósági helyet engednek majd át a prefektus uréknak, amilyen fontosnak épen a románok részvételét ítélik a bankban.

Ha ugyan majd a tisztviselőknek egyszerre meg nem dagadnak a jegyzési összegei, egy-egy nullával, — a soha be nem fizetett reményében, csak azért, hogy a prefektuséknak meglegyen a módjuk a tényleg befizetett milliók ellensúlyozására.

S még a tisztviselők jegyzéseire hadd írjunk egy megjegyzést. Tiszta sor, hogy a tisztviselők neve mellett szereplő összegekre csak azért van szükség, mert kell hogy román érdeklődés is szerepeljen a jegyzési listákon, s hogy ezeket az összegeket sohasem fogják nagyon komolyan venni. Azonban arra a dilemmára, amit a prefektus ur felhoz, vagy nincs pénzük a tisztviselőknek és ebben az esetben tisztességesek, vagy nem tisztességesek, és akkor viszont be tudják fizetni, amit jegyezték, a magyaroknak tehát okvetlenül megdől vagy egyáltalán, vagy a másik vádja, mi azt feleljük:

Vagy nem fizetik be a tisztviselők a jegyzett összegeket és akkor a jegyzések nem érnek semmit, hanem porhintést jelentenek a jó székely közönség számára, vagy befizetik és ebben az esetben épen a prefektus ur okoskodása szerint magyar pénzt fizetnek be, mert hiszen ő mondja, hogy aki zsarol, annak van pénze. A valóság viszont az, hogy vannak olyanok is, — akik nem zsarolnak és ezek vagy nem jegyeznek, vagy nem fizetnek be s vannak olyanok is, — ezek bizonyára többen, — akik zsarolnak, ezeket pedig igazán magyar pénzzel gazdagítják a bankot.

A székely nép tehát legyen résen és vezetői érezzék át, milyen súlyos felelősség terheli őket. S ha mást nem tehetnek, akkor szervezzék meg a magyar részvénytulajdonosokat, alakítsanak belőle közös érdekelteget és

kövessék a prefektus ur tanácsát.

Sokkal jobb azonban, ha a nehezen megkeresett magyar pénzeket nem bízzák a magyarság ellenségére, a Hargita Bankra, a kormány exponensére, a prefektusra. A gazdasági dolgokban csak gazdasági szempontoknak szabad érvényesülniök.

A Brassói Lapok hirdetésait naponként százezer ember olvassa

Windischgrätz amnesztiája fejében Károlyi Mihálynak is amnesztiát kell adni

Egy angol lap szenzációs értesülése — Budapesten cáfolják a szenzációs hirt

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egyik angol lap tegnapi száma szenzációs hírrel lepte meg a francia és a magyar közvéleményt. E hír nem kevesebbet mond, minthogy.

Clinchant francia követ közbenjárására Franciaország hozzájárul Windischgrätzék amnesztiájához, mire a magyar kormány válaszul Károlyiéknek adna amnesztiát.

Budapesten érthető feltűnést keltett az angol lap közlése, s a tegnap megjelent Ma Este című lap illetékes helyen nyert információja alapján már közölte is, hogy először. Chinchant Windischgrätzék megkegyelmezése ügyében önálló lépést nem tett, csak utasítást kért a kormánytól, magatartására vonatkozólag, másodsor pedig Chinchant Károlyi Mihályt nem ismeri s érdekében sohasem járt el.

Aberdeen márkinő Brassóban

Megtekintette a szász nő- és gyermekvédő intézményeit és fogadta a magyar nőegyesületek üdvözlését

Cantacuzino hercegnő válaszott Huszár Pálné üdvözlétére

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Aberdeen asszony, a nők nemzetközi szövetségének elnöke, a feminizmus kiváló képviselője, Bukarestből, ahol tudvalevőleg a román nők szövetségének vendége volt és a román nővédelmi intézményeket látogatta meg, hétfőn Cantacuzino hercegnő kíséretében Törösvár megtekintése után Brassóba érkezett.

A szász nőegyesület hétfőn érintkezésbe lépett az előkelő vendéggel, aki a város nevezetességeinek megtekintése után látogatást tett a szász nő- és gyermekvédelmi otthonba és szervezeteibe, melyekről elragadtatással nyilatkozott. Délben a szász nőegyesület a Koronában ebédet adott, a vendég tiszteletére, s erre a román nőegyesület vezetői is meghívta.

Délután Aberdeen márkinő a brassói magyar nőegyesület elnöknőt fogadta, akit báró Huszár Pálné vezetett eléje. Huszár Pálné ezzel a beszéddel üdvözölte a nők világszövetségének elnökét:

A brassói magyar nőegyesület elnöknői szívből jövő üdvözlésüket tolmácsolják. Boldogok vagyunk, hogy ez üdvözlés szülőföldünkön adhatjuk át. E templom belsejében latin felirásokat, török szövegeket és német faragásokat látunk egymás mellett és ezek valamennyien együtt alkotják e szép

templom különleges karakterét. Így a különböző erdélyi nemzetek, melyek évszázadok óta itt együtt éltek, valamennyien hozzájárultak az »erdélyi légkör« és »erdélyi mentállitás« kialakulásához. Sokban különbözök vagyunk, de abban valamennyi erdélyi egyforma, hogy szülőföldünket a világon mindennél jobban szeretjük, és boldogok vagyunk, ha idegenből jött vendégek meglátogatják. A brassói magyar nők is ez érzéstől áthatva fejezik ki szívből jövő üdvözlésüket és remélik, hogy szülőföldünk tetszeni fog és kívánják, hogy otthon érezze magát nálunk, Erdélyben.

Aberdeen asszony meghatottan szívélyes szavakkal köszönte meg a magyar nők üdvözlését, majd Cantacuzino hercegnő monddt beszédét. Megértették, ugymond, Lady Aberdeen küldetését, hogy a béke és az új női társadalom kialakulását előmozdítsa. Kéri, hogy a márkinő fogadja mindnyájukat szívébe, s érezze, hogy itt akár román, akár magyar, akár szász, egyformán szereti hívását és dolgozik a béke művé.

Aberdeen márkinő az aradi gyorsvonattal elutazott Brassóból. A pályaudvarra kísérték Cantacuzino hercegnő, Baiulescu Maria, Olteanu tábornokné, Laticu vármegyei prefekt és még többen a román társaságból.

Előfizetés-gyűjtés hatósági segédlettel

Amire a kisebbségek is jók

BARÓT. (A Brassói Lapok munkatársától.) Hogy minden pártnak és így minden kormánynak van hivatalos lapja és ezt megfelelő támogatásban kell részesítenie, ez tudott dolog. Es ez ellen nem is lehet senkinek szava, míg ez a »támogatás« nem tévelyedik olyan cselekedetre, mely már hatalmi visszaélést és közéleti erőszakosságot képez.

— A jelenlegi kormánynak köztudomás szerint a Bukarestben megjelenő »Indreptarea« a hivatalos lapja. Ha a kormány ezt a lapot a köz sérelme nélkül a saját pártjának anyagi erőivel és szellemi tőkéivel támogatja, azt mindenki természetesnek fogja találni. De ezt a lapot olyan pártfogásban is részesítik, amelyet szó nélkül nem hagyhatunk. Hogy ez a »támogatás« minek minősíthető, azt a közönség ítéletére bizzuk, s mi egyelőre megelégszünk azzal, hogy egy »támogatási« esetet a nyilvánosság elé viszünk.

Baróton a múlt héten a községi előjáróság minden közelebbi megjelölése nélkül maga elé idézett körülbelül ötven magyar iparost, kereskedőt, ügyvédet. Az idézésre mindenki pontosan megjelent és kíváncsian várta, hogy kiderüljön, miért kell neki egy fél napot elfecsérelnie? Az indokolt kíváncsiság

olyan kielégítést nyert, mely mindenkit a legteljesebb mértékben felháborított. Az előjáróságon közölték ugyanis a fura módon felidézett polgárokkal, hogy

azért lettek felidézve, hogy fizessenek elő az Indreptarea című bukaresti lapra.

Mikor a románul nem is tudó polgárok méltatlankodva utasították vissza a felháborító előfizetés-gyűjtést, tudomásukra lett adva, hogy

elő kell fizetni a kormány román nyelvű lapjára, különben baj lesz.

A hatósági terrorral megfélemlített polgárok közül akadtak többen, akik a beígért baj elkerülése érdekében megrendelték az Indreptarea-t, melyet se elolvasni, se megérteni nem tudnak. A megbotránkoztató esetről a Magyar Párt Erdélyi Tágozata jelentést tett a párt központjának és onnan vár intervensiót a kormány lapja érdekében elkövetett hatósági visszaéléssel szemben.

Kíváncsian várjuk a Magyar Párt intervensióját és annak eredményét. Reméljük, hogy illetékes helyen nem fognak megint a »közvélemény hangulata« nevű szabadalmazott néppárti ürügy-köppeny mögé bujni. Egyébként az is megtörténhetik, hogy a Néppárt bölcssei kisütik, hogy a paktum értelmében köteles a magyarság a Néppártot támogatni és mivel az Indreptarea a Néppárt lapja, tehát ezt is. Amennyi csalafintasággal kerülgetik azt a bizonyos paktumot, még ez is kifelik tőlük. Bizony, bizony, édes magyaram, nem is illik felszisszeni egy kis hatósági előfizetés-fogdosás miatt. Mikor a Néppárt olyan becsületesen teljesíti a pak-

tum minden pontját, csak megtehetne annyit, hogy a mai fene nagy drágaság közepette megrendeld az aranyos kis Indreptareát, hiszen még csak el sem kell olvasnod, mert nem is tudod elolvasni, hogy hányszor vág végig a kisebbségek igazságának szent testén szeges korbáccsal ez a kisebbségek pénzére kacsintgató félhivatalos bukaresti ujság.

Ujabb vizsgálát a brassói autóbuszpanama ügyében

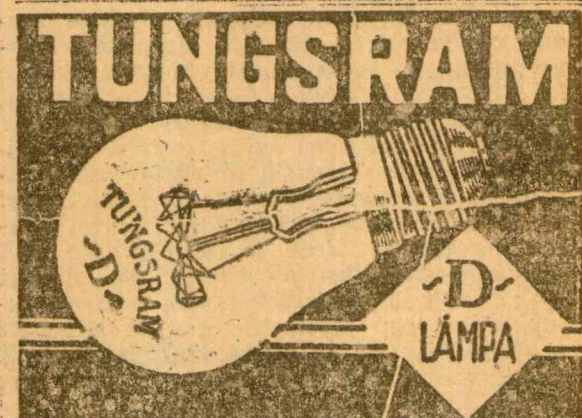
Blaga ur üzelmei

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Körülbelül két éve annak, hogy Brassóban megindult az autóbuszközlekedés. Abban az időben az autóbusz üzem fenntartására ketten kaptak koncessziót: Decei kolozsvári vasúti vendéglős és egy Blaga nevű ur, aki szintén kolozsvári lakos. Ez a két engedélyes a koncesszió elnyerése után valóságos kényuri módszerrel vette kezébe az autóbuszközlekedés irányítását. Amintán megindultak az első autóbuszok — egyelőre 3 kocsi — a város utcáin, több brassói autó vállalkozó szintén kapott koncessziót. Decei és Blaga azonban teljes erővel szembe szálltak az újonnan kiadott koncessziókkal, s arra való hivatkozással, hogy a brassói utcai autóbuszközlekedés az ő monopóliumuk, megtámadták az újonnan kiadott engedélyeket. Hosszu herce-hurca következett ezután, míg a legfelsőbb semmitőszék nem döntött az ügyben: a döntés elismerte Deceiéek kizárólagossági jogát, s ezen döntés alapján a brassói rendőrség leiltotta a többi engedélyes kocsijainak járatását.

A monopólium hírtokában azután megkezdődött Blagáék spekulációja. Első sorban is — kellő konkurrencia hiányában — az egész vonalon felemelték a viteldijakat. A brassói közönség, amely eleinte örömmel üdvözölte a vörös kocsik megjelenését, — nem szívesen bár, de fizette a felemelt díjakat, a vállalat ellen elhangzott panaszok azonban mind sűrűbben érkeztek, s megállapítható, hogy a Deceiéek által járatott kocsik egyáltalán nem elégitik ki a város szükségleteit, s az a néhány rozoga, rozszant kocsi, amely most dübörög végig az utcákon, egyáltalán nem felel meg az utcai közlekedés igényeinek.

A Blaga-féle vállalkozás ügyében aztán egyre-másra érkeztek a feljelentések a brassói rendőrséghez, amelyek élénk fényt vetnek arra a spekulációra, amellyel Blagáék a monopolizált koncessziót kihasználják. A rendőrséghez érkezett feljelentések szerint Blaga megfelelő összegű pénzekért engedélyeket osztogat autóbuszvállalkozóknak arra, hogy kocsijaikat járathassák. Egy-egy ilyen »engedélyestől« napi ötszáz lejt követelt. Így például egy Voina nevű autótulajdonos, majd egy Langos nevű, végül Jon Meret kapott tőle ilyen címen engedélyt. Meret négy kocsi járatásával kétezeröttszáz lejt fizet neki naponta. Voinával azonban meggyűlt a baja. Blaga azt követelte tőle, hogy fizessen ki előre, Blaga hitelezőinek kielégítésére háromszázezer lejt, amire Voina nem volt hajlandó. Erre a mindenható Blaga megvonta tőle a kiadott koncessziót. Az ügy természetesen a rendőrségre került.

Kíváncsatos volna, ha a hatóságok az autóbusz közlekedés területén dúló áldatlan állapotoknak véget vetnének, s figyelmüket minden más érdek kikapcsolásával, arra irányítanák, hogy ha Brassónak már van utcai autóbusz közlekedése, az a város igényeinek megfelelő legyen.

AZ ÚJ TÖKÉLETES ÉGŐ!

Hirdessen a Brassói Lapok-ban!

Steinach és Voronoff legyőzve!

Steinachot és Voronoffot legyőzte a Monalisa szappan mert ez a szappan valóban fiatalít.

HRH

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendőek,
vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk
útján is feladhatók.

A * -gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Csütörtök, november 11.

Kat.: Márton püspök hitvalló
— Prot.: Márton. — Görög
Vince. — Izr.: 5687. Kislev 5
— A nap: 7.08—16.51. — Hold
első negyed 13-án 12 óra 11 perckor. — Időjárás: Déli légáramlással
továbbra igen enyhe és csapadéka hajló idő várható.

— **Lelkesen ünnepelték Antwerpenben a belga és svéd királyi párt.** Antwerpenből táviratozzák, hogy a svéd és belga király tegnapi bevonulásakor a városházán történt fogadtatás után a Grande Paladen a tömeg áttörte a rendőrkordont, s elálta a hintó útját. A tömeg ezután áttörte az ünnepségre felállított diszpilléreket, s lelkesen hódolva félretaszította a kisérteket is, úgy, hogy a katonaságnak kellett megtisztítani a díszmenet útját.

— **A Magyar Párt közgazdasági bizottságának ülése.** Kolozsvári tudósítónk jelenti: A Magyar Párt közgazdasági szakosztálya tegnap délután Gyárfás Elemér szenátor elnöke mellett ülést tartott, melyen a most készülő munkakamarai törvény ügyében szögezte le álláspontját. Az ülésen a legtöbb szónok mellett szállott sikra, hogy azokban a kamarákban, amelyekben a kisebbségek többségben vannak, a kamarai tanácskozásoknál az anyanyelvet szabadon lehessen használni. Kívánják, hogy ezt ne csak a munka, hanem a többi kamaráknál is valósítsák meg. Az ülés több felszólalás után az esti órákban ért véget.

— **A londoni kormány koronaékszereket ad el, hogy Teheránban állami bankot alapít hasson.** Londonból táviratozzák: A Morning-post jelenti Teheránból, hogy a kormány törvényjavaslatot nyújtott be a parlamentben nyolcemillió font értékű koronaékszer és ötmillió font értékű koronabírtok eladása ügyében. Az így befolyó összegből akarják megadni az alapját a tervezett állami bank tőkéjének.

— **A jogtalanul elbocsátott tanárokért.** Marosvásárhelyről jelentik: Hirt adtunk arról, hogy öt marosvásárhelyi kisebbségi tanárt váratlanul és minden jogi alap és nyugdíj nélkül elbocsátottak. Az állam annak idején kötelezettséget vállalt a várossal szemben a tanárok rendes fizetésére és ennek alapján Marosvásárhelyen most mozgalom indult meg az ügyük védelmére. Felkérjük a város előjáróságát, interveniáljon a kormánynál, hogy a méltatlanul és ok nélkül elbocsátott tanárokat helyezze vissza állásukba.

— **Megalakult a marosvásárhelyi háztulajdonosok szövetsége.** Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti, hogy a háztulajdonosok szövetsége népes gyűlésen megalakult.

— **Egy ingatlan, melynek kövében Dandea megüthető és elbukott.** Marosvásárhelyről jelentik: Marosvásárhely nagytanácsa e hó 12-én több fontos ügyet fog tárgyalni, többek közt a költségvetést, a löszerraktár és a városi kisajátítás ügyét, továbbá dr. Gaston Dumitru ajánlatát a Főter 16. számú ingatlanának a megvételére. Ez az ajánlat azért érdekes, mert ezt az ingatlan Oprean Miklós kereskedő potom pénzen Dandea volt primár segítségével vette meg és e vásárt Russu volt liberális képviselő kamarai indítványára egy bizottság vizsgálta felül. Ez a lépés döntötte el Dandea primárságát. A telket visszavették a városnak és most erre tett ajánlatot Gaston Dumitru dr.

Medgyasszay Vilma

bucsuestélye a Redoutban,

november 12-én lesz.

Jegyek, az Elekes hirdetési irodában.

Sir Arthur Salter Bukarestben

A pénzhullámlás óriási károkat okoz —

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Külsőleg a politika legnagyobb eseményeinek központjában a spallatói herceg és az olasz misszió látogatása áll. Ténylegesen azonban Sir Artur Salternek, a népszövetség pénzügyi igazgatójának romániai látogatása a legmélyebben ható esemény.

Salter szombaton érkezett Szófiából Bukarestbe és a román pénzügyi és politikai világ vezető tagjaival folytatott beshatoló tárgyalásokat. Tudni kell, hogy az Averescu-kormány sorsa a külföldi kölcsönnel és a lej érték állandósításával áll és így Artur Salter látogatása belpolitikai szempontból is sorsdöntő jelentőségű.

Salter egyébként ma nyilatkozatot adott a sajtónak, mely nyilatkozatból csupán a leglényegesebb részt közöljük, mely a pénzek értékének állandósítására vonatkozik.

Salter kijelentette, hogy a háboru utá

mondja a népszövetség pénzügyi igazgatója

ni pénzhullámlás rendkívül erős károkat okozott az iparnak és kereskedelemnek. Különösen sokat szenvedtek a franciák és olaszok, Belgium, Lengyelország és Görögország. Ujabb időkben stabilizációs folyamat indult meg, melyben nem csekély része van a nemzetek szövetségének is, amely pénzügyileg a többiek között helyreállította Ausztriát és Magyarországot.

Ebben a két országban elért eredmény nyilvánvalóvá teszi, hogy más országokban is megvan a stabilizálás lehetősége. Jellemzőnek találja, hogy ebben négy országban, még pedig Ausztriában, Magyarországon, Lengyelországban és Oroszországban, melyekben a legzsiláltabbak voltak a viszonyok, most már egyáltalában nincs pénzhullámlás. Salter mindezekből olyan következményeket von le, amelyek Romániára nézve is kedvezőek.

— **Antos Béla a fogházban.** Megírta a Brassói Lapok, hogy a kolozsvári ügyészség letartóztatta Antos Bélát, a Merkur Bank és Zálogintézet társigazgatóját. Amint a kolozsvári tudósítónk telefonálja, Japure vizsgáló bíró, aki a letartóztatást elrendelte, kijelentette, hogy a két hét óta tartó vizsgálat során több tanút hallgatott ki, akiknek vallomása megerősítik azt, hogy Antos a nála letétbe helyezett ékszereket részben eladta, részben odaajándékozta családtagjainak. Az így eltulajdonított ékszerek értéke meghaladja a félmillió lej. Antos letartóztatását a vádtanács megerősítette és így egyelőre harminc napig egészen biztosan a kolozsvári fogház lakója marad.

— **Hétfőn megjelenik a Színházi Ujság.** A kolozsvári Magyar Színház nyolc napos vendéjátéka alkalmából a Színházi Ujság is bekopogtat hű olvasóihoz. Mint minden esztendőben, úgy most is megjelenik a színház előcsarnokában mindannyiszor valahányszor magyar szó hangzik a brassói színházban. A kitűnően illusztrált Színházi Ujság, a melyet Seress József szerkeszt és ad ki, a tartalmas szövegrészen kívül közli a kolozsvári-brassói színtársulat összes tagjainak fényképét és a teljes színházi hét színlapjait.

— **A nemi kérdés, dr. Forel svájci egyetemi tanár világhírű munkájának magyar kiadása ismét kapható.** Ára aranyozott díszkötésben 900 lej. Érdeklődőknek díjtalanul küldünk részletes prospektust. Kapható a jobb könyvkereskedésekben is. Postai megrendeléseket azonnal elintézi a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— **Megsemmisítettek egy ítéletet, mert magyar nyelven hozta a bíróság.** Nagyvárad tudósítónk jelenti: Már régebben történt, hogy a beregszászi törvényszék kártérítési per költségeinek megfellebbezésére kötelezte dr. Simon Mózes beregszászi ügyvédet szemben báró Gerliczy István nagyvárad földbirtokost. Minthogy a követelést csehszlovák területen nem lehetett behajtani, dr. Simon ügyvéd megbízta dr. Rozvány nagyvárad ügyvédet, hogy az ottani törvényszéknél fogatosítsa a törvényszék ítéletét. A ma megtartott tárgyaláson báró Gerliczy István képviselője dr. Polgár András ügyvéd általános meglepetésre azzal az indokkal kérte a beregszászi ítélet elutasítását, hogy azt a beregszászi törvényszék magyar nyelven hozta meg és így a román bíróság azt nem veheti tekintetbe. A bíróság helyt adott az érvelésnek és elrendelte az ítéletnek román nyelvre való lefordítását.

A világsajtó humora

Pupáknak fáj a lába és elment az orvoshoz.
— Huzza le a cipőjét — szól az orvos.
Pupák, lehuzza a fájós lábáról a cipőt, az orvos megnézi a lábát és így szól:
— Nahát, azt hiszem, nincs még egy ilyen plázkos láb a világon, mint ez.
— Miért ne volna? — mondja Pupák.
— Na azt szeretném látni.
— Kérem, — feleli Pupák és lehuzza a másik lábáról is a cipőt, — itt van még egy.

December 1-én

Brassóban a REDOUTE nagytermében a világhírű

Rosé Quartett

koncertet ad.

Jegyek: Klingsor hangversenyirodában.
Telefon 549.

— **Jótekonysági egyesületek figyelmébe.** A közegészségügyi és közjóléti miniszter annak idején felhívta mindazokat az egyesületeket, amelyek jótekonysággal foglalkoznak, hogy legkésőbb folyó évi november tizenötödikéig terjesszék be román nyelvű alapszabályaik, az alapítástól a jelen időig terjedő tevékenységről szóló jelentésüket, az alapító jegyzőkönyvet, a vezető választmány névjegyzékét, a tagok foglalkozásának a megjelölésével, az 1925 évi zárszámadásokat, szóval mindazokat az okmányokat, amelyeket a jog személyek bejelentésénél be kellett terjesztetni. Fontos tehát minden bármily kis hatáskörű jótekonysági egyesületre nézve, hogy ennek a felhívásnak idejében eleget tegyenek, különben feloszlottak nyilvánítják és végona is elvész.

— **Az első kézdívásárhelyi tea-est.** Kézdívásárhelyi tudósítónk jelenti, hogy a jótekonysági egyesület szombaton este rendezte a városi Vigadó alsó termében a szezon első tea-estélyét. A szépen sikerült est rendezőségének az élén Tóth Balászné, bankigazgató neje állott.

— **Polgári utasok is használhatják a munkás és iskola-vonatokat.** A vezérigazgatóság rendelete értelmében a vasuti munkások és iskolásgyerekek szállítására szolgáló vonatokkal november 11-től polgári utasok is utazhatnak. E célból ezen vonatok szerelvényét megerősítik személykocsik hozzáadásával. A brassói vasutigazgatóság területén a következő ilyen vonatok közlekednek: Brassó-Predeal között: Brassóból indul este 7 óra 30 perckor érkezik Predealra 9 óra 08 perckor. Visszafelé indul Predeáról reggel 6 óra 55 perckor a Brassóban van 8 óra 10 perckor. Brassó-Derecske között két vonatpár van. Brassóból 6 órakor reggel és délután 5 óra 45 perckor indul. Visszafelé reggel 6 óra 35 perckor és este 6 óra 50 perckor. Nagyszeben-Vöröstorony között mindkét irányban két vonatpár van. Nagyszebenből indulnak: reggel 7 óra 02 perckor és délután 11 óra 45 perckor. Vissza Nagyszebenbe érkezik reggel 8 óra 51 perckor és délután 1 óra 55 perckor.

Pompeji végnapjai

nov. 13-án az APOLLO-ban

Főszerepben Corda M., Várkonyi M.

Új korszak előtt Középeurópa klimája

Közeledünk a melegebb égbajlat felé — Csokonai Vitéz Mihály jós'atától a Golf-áram kiterjedéséig — Október végén husz fokos meleg Nyugatszlovenszkon

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az időjárási viszonyok ugylátszik megváltoztak: Herschel, Falbi és Sirius revízió alá vehetik eddigi tapasztalataikat. Nem érnek azok egy fabalkát sem, mert 1926 szeszélyes időjárása halomra döntötte megállapításait. Ugy látszik beteljesedik Csokonai Vitéz Mihály jóslata, aki azt mondotta egyszer, hogy a huszadik században kutyá se szeretne lenni, mert olyan mostohák lesznek az időjárási viszonyok. Csokonai Vitéz Mihály jóslatát Vályi Nagy Pál, a debreceni református főgimnázium tudós fizikus tanára jegyezte fel és tudományos kutatások után maga is arra az eredményre jutott, hogy Középeurópa klimatológiai viszonyai az idők folyásával változást fognak szenvedni.

E rövid bevezetés után, minden tudományos felkészültség nélkül, csupán a legutóbbi eseményeket és velük kapcsolatban itt-ott megjelenő tudományos megállapításokat figyelembe véve, kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy

Középeurópa klimatológiai viszonyai lényegesen megváltoztak.

Apáink és nagyanyáink még emlékeznek arra, hogy a befagyott Dunán ringlispielt állítottak fel és nemcsak a nép gyermekei, hanem az előkelő társaság tagjai is dírdíjakat rendeztek a befagyott Dunán. Ez a hatvanas évek végén volt és azóta sem volt ilyen hideg.

Ez a dolog már magában véve is bizonyíték amellet, hogy az időjárás mostohasága enyhült. De ez lehet vénasszonyos fecsegés, azonban egyéb körülmények is megerősítik azt a hajlandóságunkat, amely szerint azt szeretjük hinni, hogy a hideg fokozatosan enyhül.

— Calderon egy drámáját magyar ember fordította románra. Matolay Zoltán dr., arvaszéki elnök, az erzsébetvárosi róm. kath. hitközség elnöke az elmúlt szentév emlékére spanyol eredetiből románra fordította le Calderonnak, a nagy spanyol drámaírónak „El Anno Santo de Roma” című eucharisztikus darabját, melyet Frentiu Valér nagyváradi gör. katolikus püspöknek ajánlott. Matolay megküldte könyvét a vatikáni könyvtárnak is, melynek prefektusa, monsignori Mercati, hízelt hangu levelet küldött Matolaynak. Calderon így szólalt meg először román nyelven, kisebbségi magyar ember révén. A forrás gyönyörű formákat visszatükröző prózában készült.

— Harmínckét halottja van a bari katasztrófának. Rómából táviratozzák, hogy a bari árvíz katasztrófának összes harminckét halottja van.

— Ferenc Ferdinánd fia házasedik. Bécsből táviratozzák, hogy a Stunde értesítése szerint Ferenc Ferdinánd megalkölt trónörökösnek legidősebb fia, Hohenberg Miksa herceg, november tizenhétedikén feleségül veszi Waldburg-Zell grófnőt. Az esketési szertartást valószínűleg Münchenben tartják meg a grófi család kastélyában. Münchenben az esküvő idejére nagy ünnepségeket terveznek, amelyeken a volt osztrák császári ház számos tagja is részt vesz.

— Magyar történelmi regény. Szántó György: Babeltornya című hatalmas történelmi regénye a tatárjárás idejéből, minden könyvtárakban kapható. Az izléses kiállítású könyv nem hiányozhatik egyetlen magyar könyvtárgyűjteményből sem. Ára 150 L.

Nemrégiben egy angol tudományos folyóirat azt írta — erről már feltesszük, hogy tudományos kutatások után írta, — hogy

a Golf-áramlat megnagyobbodása következtében Középeurópa klimája igen enyhe lesz.

Hogy valami nincsen rendben, amellet szól az a rettenetes elemi csapás, amely földrengésben, tengerrengésben és pusztító ciklonban nyilvánult meg éppen a közelmúlt napokban és elpusztította Középamerika paradicsomát. Gondolkodóba ejt a nvár is, amely ez idén ősszel köszöntött be.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy alig egy héttel ezelőtt Bécsben és Párisban, október közepén havazott és most november kezdetén nyári zivatar tombol. Bécsben egyik napról a másikra, sőt délelőtről délutánra olyan forró déli szél kerekedik, hogy az emberek izzadva dobálják le magukról a melegebb ruhákat. Utolsó szimplomának említi, hogy Budapesten október 30-án délből 18.2 C fok volt a hőmérséklet és esére megismétlődött az éjszakai zivatar, amelyet élénk villámlás kísért.

Nyugatszlovenszko volt a csehszlovák köztársaságban a vénasszonyok nyarának geográfiai centruma. A hőmérséklet maximuma október végén Pozsonyban 20, Ógyallán pedig 21 fok Celsius volt.

Ez az utolsó jelenség egymagában semmi rendkívülit nem jelent, de ha figyelembe vesszük az összes többi szimplomát, tudósainknak és klimatológusainknak foglalkozni kell azzal a problémával, vajjon Középeurópa nem-e áll az új korszak előtt?

— Meghülesnél, náhánál, torokfájásnál, idegfájdalmaknál, szaggatásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a Ferenc József viz hatása gyors, kellemes és megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Még mindig bizonytalan, hogy hol lesz a Dunabizottság új székhelye. Mint jelentettük, a Dunabizottság most tartja ez évi utolsó konferenciáját Pozsonyban a magyar delegátus, Dietrich admirális elnöklete alatt. A tanácskozások valószínűleg két három hélig fognak tartani. Ez a konferencia van hivatva dönteni arról, hogy vajjon Pozsonyban maradjon-e a Dunabizottság székhelye az újabb öt évi ciklusra is, avagy áthelyezik e más városba, illetőleg országba? A Dunabizottság székhelyéért három ország versenyez Csehszlovákián kívül, még pedig Ausztria Bécs, Magyarország Budapest és Jugoszlávia Belgrád-Zimony számára. Az áthelyezéshez azonban a tagok kétharmad részének szavazatára van szükség. Ezt előreláthatólag egyik új aspiráns sem fogja a maga számára biztosítani tudni és ezért több mint bizonyos, hogy a Dunabizottság székhelye továbbra is Pozsony marad újabb öt esztendőre. Ámbár nem lehetetlen, hogy a tanácsko-

November 18-án

lesz a HONTERUS aulájában
a bécsi kamaraénekes

Franz Steiner

egyellen dalestélye.

A zongoránál kíséri Franz Mittler (Bécs).

Műsoron:

Pfitzner—Mahler—Gretchaninov etc.

Jegyek a Klingsor hangverseny irodában.

zások folyamán egyik vagy másik aspiráns meg tud nyerni több államot indítványának támogatására. A most folyó konferencián 25 kérdés kerül tárgyalásra közöttük a Vaskapu szabályozása, amely Jugoszlávia és Románia közös feladata lenne, de e két állam mindaddig arról vitázott, hogy melyik viselje a költségek nagyobb részét. Ezenkívül szóba kerül a nemzetközi folyamrendőrség megszervezése is. Karácsony előtt Kairóban hajózási világkongresszus lesz, amelyen a Nemzetközi Dunabizottság tagjai is részt vesznek és a mostani folyó pozsonyi konferencián a kairói kongresszuson teendő indítványról is megegyezésre kell jutniok a Dunabizottság tagállamainak.

— Tündérutjak az egyellen magyarul kézimunka-divatlap. Megjelenik havonta, nagyított mintákat tartalmazó mellékívet. Példányonkénti ár 70 lej, portó és ajándékos díj 8 lej. Előfizetési díj 1/4 évre (3 számmra) 190, 1/2 évre (6 számmra) 380 lej, portó és ajándékos díjakkal együtt. Előfizetési áron szállítjuk a már eddig megjelent számokat is. Brassói Lapok Könyvosztálya.

— A halottak feltámadnak. Kézdivásárhelyi tudósítónk jelenti: Még a háború előtt közismert és szeretett egyénisége volt a városnak Kovács Bernardi főgimn. paptanár, ki különösen a választások alkalmával volt a függetlenségi pártnak vérmes kortese. A munkapárt megalakulásakor Nyirbátorra került, ahol munkapárti korifeus lett, aztán jött a világháború és Kovács Bernardi személye kiesett még a közeli ismerősei érdeklődéséből is. A kommun letörése után olyan hírek keringtek róla, hogy mint népbiztos Oroszországba került, ahol aztán meghalt. Most aztán annál érdekesebb az a hír, hogy kézdivásárhelyi zárandokok találkoztak Kovács Bernardiával Assisiben, ahol mint magyar gyóntató teljesít egyházi szolgálatot. Egyik kézdivásárhelyi ismerősének társas lapot is küldött a következő aláírással: „A halottak feltámadnak”.

(*) Orvosi körökből. Dr. Sekelius Alfred főorvos, átköltözött Weiss Mihály-ucca 18 szám alá és rendel délelőtt 10—fél 1 óráig és délután 2—5 óráig.

(*) Apollo Mozgó. Kedd, szerda, csütörtök, péntek. »Asszony akit nem lehet megvásárolni.« A legjobb Mae Murray film, egyes táncjelenetek színes felvételekből állanak. Szombattól a világ leghatalmasabb film alkotása »Pompei utolsó napjai« lesz vetítve. Az igazgatóság nem törekszik a film anyagi sikerére. Tekintettel, hogy a film beszerzési ára nagyobb mint a »Nibelungen« filmé volt és hogy a film két részből áll és hogy a városi zenekar legjobbjaival lesz a zenekarmeg erősítve, mindkét részt egyszerre vetíti, hogy szegény és gazdag megnézhesse a helyarákat nem emeli fel.

Medgyasszay Vilma

bucsuestélye a Redoutban,
november 12-én lesz.

Jegyek, az Elekes hirdetési irodában.

KOPROL

A LEGKIVÁLÓBB CSOKOLÁDÉZŰ
HASHAJTÓSZER
MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ
VALÓDI CSAK A KOPROL NEVVEL

IRODALOM, MŰVÉSZET

A kolozsvári Magyar Színház vendégjátékai

Hihetetlen az az érdeklődés, mely a kolozsvári Magyar Színház nyolcnapos vendégjátékát megelőzi. Még csak ma első napja, hogy a megnyitó előadás jegyeit árusítani kezdte a színházi pénztár és máris olyan tömeges előjegyzés történt, amely arra enged következtetni, hogy mind a nyolc napon zsofolt házak mellett fog játszani a színház.

Janovics Jenő dr. igazgató úgy a próza, mint az operettirodalom gyöngyszemeit válogatta össze a nyolc estére. Első este, mint ismeretes, Janovics Jenő dr. megnyitó beszédében a román-magyar-német kultúrközeledésről fog előadást tartani, majd Caragiale 2 felvonásos drámáját a Szemet szemért, fogat fogért Janovics Jenő fordításában, utána a Goethe Faustjának első és Katona József Bánk bánjának harmadik felvonását adják elő. Poor Lili, Izsáky Margit, Székelyhidy Adrienna, Janovics Jenő, Szentgyörgyi István, Forgács Sándor, Mihályffy László és Kemény László játsszák ezekben a darabokban a főszerepet.

Kedden már az operett-társulat mutatkozik be a brassói közönségnek. Neményi Lili, Lengyel Irén, Karácsonyi Ili, Dajka Margit, Miklóssy Margit, Tolnay Andor, Ihász Aladár, Leövey Leó, Izsó Miklós és Selmeczy Mihály mutatkoznak be a legújabb operettekben. Jean Gilbert Drága kicsi Buksi, Fráter Loránd Akácfavirág, Lehár Ferenc Paganini és valószínűleg az óriási sikert elért Maricza grófnőt hozza ki a kolozsvári együttes.

A prózai előadások szenzációja bizonyosan Osip Dymov «Szomorúságának énekese» című tragikomédiája lesz. Ebben a darabban fogunk megismerkedni Marsi Gizivel és Laczkó Arankával és Hoykó Ferencel. — Ezenkívül bemutatják Lengyel Menyhért és Biró Lajos Cárnojét, a Szabó Juci szerzőjének Fodor Lászlónak Szeretek egy színésznőt című vígjátékát, Molnár Ferenc Liliomát, szombaton délután pedig ifjúsági előadás keretében Csiky Gergely Nagymama című darabját. Az előadás előtt Janovics Jenő Csiky Gergelyről fog előadást tartani az ifjúságnak.

Örmény hangverseny

Léon Eghiasarian a Brassói Magyar Dalárda közreműködésével az Apollo termében nagyon érdekes hangversenyt rendezett, mely kizárólag az örmény népmesének és egyházi zenének volt szentelve. Eghiasarian, ki a párisi konzervatóriumban tanulta a klasszikus éneket, amióta felhagyta a koncert és operaezenesi pályát, mely nagy művészi sikereket hozott neki, életét egy nemes művészeti propaganda munkának szenteli: fáradhatatlan kitartással, minden nehézséggel szembeállva lelkesedéssel, az ideálban való tántoríthatatlan és rajongó hittel propagálja az örmény zenét. Az örmény nép, tudjuk, egyike a legrégebb kultúrnépnek, és különösen a képzőművészet terén gyakorolt korszakalkotó termékenyítő befolyást. Strygowskynak, a hirneves bécsi műtörténésznek feltűnést keltő kutatásai és megállapításai óta tudjuk, hogy a román építő stílus (románischer Baustil), mely a görög elött a nyugati világ építészetét uralta és számos még fennálló hatalmas műemlékekben, dómokban, palotákban áll szemünk előtt: Arméniaiban született meg és onnan indult ki, hogy századokon át a legcsodásabb építményekkel ajándékozza meg a világot. Míg az örmény képzőművészetről és költészetről tájékoztatást nyújthattak az érdeklődőknek olyan kitűnő művek, mint a nagytudományú Arsag Csohianiannak, a francia Académie des Inscriptions tagjának, Örmény Rózsakert című hatalmas munkája — az örmény népzene teljesen ismeretlen volt előttünk és hálásak vagyunk Eghiasariannak, hogy ezzel a rendkívül érdekes, sajátos zenei szépségekben gazdag zenével megismertette bennünket. — Eghiasarian hívatott tolmácsa és propagátora az örmény népzene, mely különösen a francia zenei folkloristákat érdekelte erősen, úgy hogy a legkiválóbb zenetudósok: Pierre Aubry, Mathis Lussy, Laloy, terjedelmes tanulmányokat szenteltek neki. Az örmény Komitas Wartabed maga, világszerte elismert zenei folklorista. Előtte fekszik Julien Tiersotnak, a párisi konzervatórium nagynevű

tanárának egy kitűnő tanulmánya (Páris, Le Ménestrel 1901), mely több ízben hivatkozik Eghiasarian kutató munkájára, amelynek alapján Tiersot tanulmányát megírta. Eghiasarian a helyszínen, Örményországban gyűjtötte össze a dalokat, a nép ajkáról lejegyezte őket és kiadta. Az Eghiasarian által kiadott dalok értékes voltát az is bizonyítja, hogy e dalokat a legnagyobb francia zeneszerzők: Vincent D'Indy, Ernest Reyer, Charles Bordes, továbbá a népzene-kutatás oly világteljesítményei, mint Bourgaull-Ducoudray és Weckerlin harmonizálták. Ujabban George Enescu és Ottorino Respighi a modern olasz iskola vezére is harmonizáltak Eghiasarian által feljegyzett dalokat: Respighi különösen lelkesedik az örmény dalokért: zenei ékszernek, drágaköveknek nevezi őket. Valóban csodaszépek is ezek az örmény dalok. Hangulati tartalomra nézve gazdagok, változatosak. De bármely kategóriába is tartoznak, szerelmi dal, pásztordal, táncdal, hazafias nemzeti dal, mindig valami melankolikus alapérzés lappang mélyükön, szomorúság és sóvárgás beszél belőlük, csodálatosképpen még a legerélyesebb ritmusuakból is. Az örmény nép évszázados nagy szenvedéseivel függ ez össze. Jellemző e dalokban a szinkopált ritmusok iránti előszeretet és a hangnemen dominálása az élénk tempókban is. Keleti jellegűt érzünk ki e dalokból, de még sem a távoli valóban exotikus Kelet színe: sokkal határozottabban alakul ki bennük a hangnem, ha nem is tartják magukat oly szigorúan a mi moll és dur határaink között. Gyakran szláv karaktert vélünk felismerni a dallamszövevényben. Sok dalban nagyon megkapóan hat bizonyos merész szabad szárnyalás, ami azzal függ össze, hogy a rövid zenei képleteket, melyek a dal anyagát teszik, és melyek ismétlődnek az egész dalon át, szabálytalanul, más-más helyen vannak elhelyezve az egyes strófákban. Az egyes dalokat nem jellemezhetjük itt részletesebben, de nem tehetjük, hogy a Lorik c. dalt ki ne emeljük, mint a legszebb népdalok egyikét, melyet bármely népnél valaha is hallottunk. Nagyon szépek voltak a liturgiai énekek is. Tudjuk, hogy az örmények a legrégebb keresztények és így az örmény liturgia is már óségi időkben keletkezett és jegyzetelt fel. A ma használatban levő karleltel M. Ekmaliánnak Rimsky-Korsakoff kiváló tanítványának műve. Az Eghiasarian által bemutatott részletek úgy a dallamok eredeti szépsége, mint a harmonizálás művészessége által erős hatást tettek. Eghiasarian hívatott kardiogensnek bizonyult. Lelkének minden tűzét, népe iránt való minden rajongó szeretetét öntötte át mintegy mozdulataiba, melyek igen kifejező és szuggesztív módon rajzolták meg pompásan beszédes vonalakban a zenei képletet. Külön esztétikai élvezet volt ezeket a festői és ritmikailag oly precíz mozdulatokat nézni, melyekben egy vibráló, igazi zenészlelek nyert látható kifejezést. A Brassói Magyar Dalárdát meleg dicsőret illeti, hogy e szép ügy szolgálatába szegődött. Nehéz feladatot vállalt: egy teljesen idegen, újszerű zenét, idegen, örmény nyelven kellett énekelnie. De a vállalkozást siker koronázta: a dalárda nagyon szépen megállította helyét és tekintve a feladat nehézségét, meglepően jó volt az, amit produkált. Eliza Baicoianu, bukaresti énekesnő kellemesen énekelte a soprászólókat. Josef Fehnl szépen játszott egy fuvolaszólót. A zongorakíséretet dr. Willer József szolgáltatta, sajnós lehetetlenül rossz zongorán. H. H.

*) A Steiner-hangverseny november 18-án lesz. Steiner Ferenc kamaraénekes egészségi állapota annyira javult, hogy brassói hangversenyét november 18-án csütörtökön tartja meg. A Redout terme ezen a napon sajnos nem szabad s így a koncertet a szász gimnázium aulájában kell megtartani. A Redout termébe váltott jegyeket a Klingsor-hangversenyiroda szombatiig becseréli.

*) Rosé Arnold tanár, december 1-i kamarazeneestélyére három pompás műsort becsatolt a közönség rendelkezésére, melyekből szabadon választhat. Első műsor: Haydn Lovas kvartett, Mozart: Vadász kvartett, Schubert: A leány és a halál. Második műsor: Suntana: Eletemből, Korngold: A-dur (a Rosé vonósnyegyesnek ajánlva), Tschaikovsky: Es-moll. Harmadik műsor: Op. 18, 6. sz. (B-dur), Beethoven: Op. 74 (Es-dur) hárfakvartett, Beethoven: Op. 132 (A-moll). Kérjük a közönséget, hogy a három műsor között válasszon és kívánságát a Klingsor-hangversenyirodával szombatiig, f. hó 13-ig közölje. Klingsor-hangversenyiroda.

SPORT

Külföldi mérkőzések

Jugoszláviai eredmények:

Zágráb: Gradjansky—Boncsrdia 5:1 (2:0). HASK—ZsAK 3:0 (0:0). Derby—Croatia 2:2 (2:0). Victoria—Uskov 4:2 (1:1).

Belgrád: Jugoszlavia—Sokol 7:1 (4:1). Jedinstvo—BSK 4:1 (4:0). A belgrádi csapatok az olimpiai alap javára játszották a mérkőzéseket.

Szabadka: SAND—SMTC 0:0.

Zombor: Zombori Sport—Kulai SC 6:0 (3:0). Zombori Amatőr—Verbászi SC 3:1 (0:0).

Zenta: Bácska—Zentai AC 2:2 (2:1).

Nagybecskerek: Kadima-Schvabische 2:0 (0:0).

Ujvidék: NAK—Vojvodina 1:0 (0:0).

Topolya: TSC—Subotica Hakoah 5:1 (1:1).

Kanizsa: Subotica Postás—Kanizsai AK 4:1 (3:0).

Prágai eredmények:

Slavia—Viktória Ziskov 7:1 (5:1). A prágai futbal nagy meglepetése a Slavia csodaszép játéka. A csatársor nagyszerű lendületéből is kivált Putz nagy átütő ereje, aki maga 5 gólt lőtt. A másik kettő Kodrazil és Svoboda (11-esből) osztozkodtak. A Viktória egyetlen gólya is 11-esből esett, Meduna révén. Štepanovszky bíró Zeniseket, a vesztes csapat hátvédjét durva játékért kiállította.

CSK—Liben 3:2 (1:1). kupamérkőzés.

CAFC—Nuselsky 3:1 (1:1).

Sapra Kosire—Cechoslovan Kosire 5:1 (2:0).

Az amatőr bajnokság elődöntője.

DFC amatőr—Praha VII. 4:1 (0:1).

Csehic VIII—Meteor VIII. 3:3 (1:1).

Csehszlovákiai eredmények:

Tepfitz FC—Rapid (Prag) 2:2 (0:0).

Németországi eredmények:

Wacker München—Arbeiter Sport Verein Nürnberg 4:0.

VfB Fürth—Schvaben Augsburg 3:2.

I. FC Nürnberg—Bayern 2:1.

München 1860—FC Fürth 2:1.

Sp. Vg. Fürth—I. FC Byreuth 3:1.

(x) A magyarok győztek a pozsonyi nemzetközi boxmérkőzésen. Pozsonyból jelentik: A nemzetközi boxmérkőzésen a magyar boxolók 9:3 arányban győztek.

Az ország zeneműközpontja: Moravetz Timișoara.

Minden zeneművet gyorsan és pontosan szállít. Jegyzék ingyen. 2370

Gépészeti szakkönyvek

Balogh-Sygal : Diesel gépek kezelése és karbantartása . . .	110
Balogh-Sygal : Diesel gépek szerkezete . . .	110
Kiss : Egyenáramú motor működése . . .	68
László : A feltaláló útja . . .	34
Bozóky : Lokomobilok szerkezete és kezelése . . .	144
Lencz : Cséplőgépek szerkezete, szerkesztése és javítása . . .	82
Mihályi : Az autó. Autóvezetők és szerelők kézikönyve . . .	230
Göndör : Gyorsfutású benzínmotorok . . .	202
Jávör : Lóerőszámítás . . .	68
Beretvás : Szivógázmotorok . . .	110
Kink-Mihályi : Az autójavítás kézikönyve . . .	82
Knapp : A kenőanyagok . . .	110
Frank : A gőzgép . . .	144
Mihályi : A motorkerékpár . . .	135
Sávoly : A gőzmozdony leírása, működése és kezelése . . .	303
Naszályi : A stabil gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati tanácsok . . .	325

Az ár és 10 lej portókölség előzetes beküldése ellenében azonnal ajánlva szállítja a

Brassói Lapok Könyvosztálya

KÖZGAZDASÁG

A községek fizetik meg a kisajátított erdők járadékterheit.

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Monitorul Oficial november hetedikü száma minisztertanácsi határozatot közöl, mely Erdélyben és Bukovinában végzett erdőgazdálkodási árak megfizetésének szabályozására nézve a következő kiegészítő rendelkezést tartalmazza:

Azoknak a járadékoknak, melyeket az állam fog kibocsátani, azoknak az Erdélyben és Bukovinában kisajátított erdőknek az ellenében, melyeknek kijátatása az agrárörvény szerint az 1924 évi 92 és 1925 évi 51. számú minisztertanácsi jegyzőkönyv mellékletével történt, a szelvényei május 1-én és november elsején lesznek esedékesek. Az esedékesség napja közvetlenül azután kezdődik, amelyben az erdőt eladta a volt birtokos tulajdonából s amelyben lényegesen átment az állam kezelésébe. Amint ezek a kisajátítások véglegesekké válnak s amint az állam fokozatosan megállapítja a volt tulajdonosokat megillető kártérítési összegeket, rendelkezni fognak a területben, hogy a községeket megadóztassák az erdőkhöz, a községeknek kifizessék az államnak, a községeknek adott s az ezekből létesített ugynevezett köz-

ségi erdők árát. Az adót a községre a rákövetkező év január elsejével vetik ki, amelyben az állam megállapítja a kisajátított tulajdonost megillető járadékot. A község által fizetendő járulékokat a következő módon állapítják meg: alapul veszik a kisajátítási árát, ehhez hozzáadják az állam által a kisajátított tulajdonosnak fizetett szelvények értékét attól az időtől számítva, amióta az erdő átment a tulajdonostól az erdészeti hatóságok kezelésébe, annak az évről kezdve január elsejéig, melyben a községi megadóztatás történik; pótlékkal hozzáveszik a kisajátított erdők felmérési költségeit is. A községekre kirozott járulékokat a községek választása szerint vagy egy összegben, vagy tíz évi határidőn belül részletekben kell kifizetni.

A kisajátított tulajdonosokat megillető kisajátítási ár járadékszelvényeinek a fizetése úgy történik, amint eddig és pedig a közadósságok költségvetésének megfelelő szakasza szerint, melyet minden egyes évre külön-külön állapítanak meg. Az 1926-ig lejárat szelvények fizetése a folyó évi költségvetés 34. szakasza szerint történik.

nokban élelmiszerekkel telt kosarakat, szárnyast, sertést, gyümölcsös és zöldséges kosarakat szállítsanak; ezeket személypoggyász-ként kell feladni.

(—) Megalakulás előtt a középeurópai szeszkartell. Budapestről jelentik: A legközelebbi napokban Magyarország és Lengyelország között tárgyalások indulnak meg a szesz egyezmény megkötése érdekében. Amennyiben ez sikerül, a két ország szeszgyárai összeköttetésbe lépnek a csehszlovák szesziparral, hogy Németországgal együtt megalakíthassák a középeurópai szeszkartell.

(—) Hogyan kell kivetni a gyümölcs és seprőpárlatok illetékét? A pénzügyminiszter körrendeletet adott ki a gyümölcs- és seprőpárlatok után fizetendő illetékek kivételi módjára nézve. A rendelet hivatkozik arra, hogy a bor, borseprő, gyümölcs és termékeik párlásait készítő desztillátorok és pálinkagyárosok részéről igen sok esetben tetten haraszt, hogy a fogyasztási adó emeléséről szóló törvényben előírt fogyasztási adó kivételének módja szerfelett sérti érdekeiket. E helyzet tisztázására s hogy a kivétel az egész országban egyformán történjék, a pénzügyminiszter közli, hogy az illeték kirozását a pálinka szeszfoka szerint kell végezni, amit a párlóból való kifolyása alkalmával kell megállapítani. Ennek következtében azok után a pálinkák után, melyeknek az erőssége az apparátusból való kijövetelkor kisebb harminc foknál

dekaliter fokként egy lej illetéket fizetnek, amihez literenként még 10 bani termelési díjat adnak hozzá; azok után a pálinkák után, melyeknek erőssége harminc foknál nagyobb, dekaliterfokként 2 lej 50 banit kell fizetni és 10 bani termelési díjat, valamint az érték 20 százalékát pótdíj! Az erősség megállapításánál az ellenőrző apparátus jelzését is el lehet fogadni vagy pedig a termelt pálinkát kell fokozni.

MEZŐGAZDASÁG

Gabona, gumós és szálas takarmánypiac. Külföld.

Bécs. per 100 kgr.-ként, beleértve áruformalmi adó, vám nélkül. Buza 40.50—47, rozs 31.25—32.75, sörárpa 37—40, takarmányárpa 26.50—27.50, szemes tengeri 27.50—31.

Prága. Cseh korona, per 100 kgr. Buza 235—245, rozs 200—206, sörárpa 185—195, takarmányárpa 160—165, zab 138—142, len-cse, apró szemű 250—275, közép 320—420, nagyszemű 425—625, szemes tengeri 129—131, fehér bab 140—170, széna laza 61—66.

Budapest, magyar kor, per 1 kgr. Buza 3750—3925, rozs 2950—3000, sörárpa 2900—3500, takarmányárpa 2350—2550, zab 2250—2300, szemes tengeri 2525—2550.

Zombor, dinár per 100 kgr. Buza 290—300, rozs 205—215, takarmányárpa 160—165, zab 145—150, fehér bab 185.

Külföldi állatvásárok.

Bécs. Központi marhavásár. Szt. Marx. Arak kgr. élő súly osztrák S. Felhajtás 2330 darab, hízó marha 699 drb, vágó marha 701 tehén. Irányzat lanya, továbbá felhajtás 5830 hus sertés, 6250 hízó sertés, együtt 12080 drb, visszamaradott 227 együtt 3029 drb, m. p. 1804 ökor, 524 bika, hus sertés, 214 zsir sertés, csendes irányzat. Arak hízott ökor 195, ökor 1.08, bika 1.08—1.45, tehén 1.06—1.45, vágó marha 0.50—1.05, hízott sertés 1.90—2.20, hus sertés 1.85—2.50.

Prága, Ck, per kgr. Hízott ökor 4.15—7.50, ökor 1. 7.75—8, bika 5.25—7.25, tehén 3.20—7.60, üsző 5.50—8, sertés 8.90—11.25.

Budapest. Arak magyar korona, kgr. élő-súly szerint. Felhajtás 517 drb. Arak: Bika I. 11500—14000, bika II. 7500—11000, ökor I. 12000—14000, ökor II. 9000—11500, ökor III. 6500—8500, tehén I. 12000—14000, tehén II. 6500—11000, bivaly 4500—9000, növendék marha 6500—12500, vágó marha 3500 6000, borju 18000—22000. Irányzat lanya. Sertésből felhajtás 5315 drb, visszamaradott 1630, Arak hízott urasági sertés I. 18750—19000, kivételesen 19250, —könnyű 16500—17000, öreg 17500—17800, szedett sertés I. 17000—18300, könnyű 15000—16000, öreg 16500—17000, angol hus sertés 16000—17000, szalona 19000—20000, zsir 23500, hus 20000—22000. Irányzat igen élénk.

Kiadó: Brassói Lapok nyomdája.

A MAI PÉNZPIAC

Kedd, november 9

A világgiacon: Elégé élénk és változatos kisbajelentőségű árfolyamhullámzás.

A belöldi piacon: A lanyhuló irányzat tartott s egyelőre még további lanyhulá várható. Délben: egy svájci frank 10 lej, egy dollár 178.5 lej, egy olasz lira 1 lej, egy német márka 42.65 lej, egy angol 871 lej, egy francia frank 588 lej, egy korona 532 lej, egy osztrák shilling 10 lej, egy lejért 393 magyar korona, tíz magyar korona 25.20 lej.

Devizák (zárjelben a tegnapi zárjelbe való eltérések). Nyitási árfolyamok frankban: száz német márka 123.27, száz holland forint 207.453 egy doant, száz angol font 25.15 (—háromnegyed), francia frank 1695, száz olasz lira 21.75, száz cseh korona 15.37 és fél (—2 és fél), dinár 9.15 (—háromnegyed), száz leva 1.5 fél, száz lej 2.85 (—2), tízezer magyar 0.7275 (—5), tízezer osztrák korona 15 (—10).

Budapesti értéktőzsde. Hétfőn szilárduló árfolyamokkal folyt az üzlet. Zárati árfolyamok: Magyar Hitel 334, Osztrák 141, Salgó 626, Rima 170, Délivasut 221, Vasut 411, Kohó 245, Atlantika 26, Ganz 2100, Kőszén 4680, Papirpar 69, 1545, Szlavónia 44.75, Földhitelbank 1545, Viktória malom 60, Kereskedelmi Hitel 16, Pesti Magyar Kereskedelmi 1235, 1550, Urikányi 1560, Láng 126, Lip 14, Schlick 98, Brassói 533, Cukoripar 18, Klotild 18, Hungária mütárgya 145.5, Bank 26, Angol-Magyar 43, Leszámitoló Magyar-Cseh 14, Nova 390, Kronberger 15, Izzó 975, Magnezit 1630, Vic 2, Ofa 880, Malomsoky 4, Pesti 2480.

Ujabb kölcsönajánlat fekszik a kormány előtt. Bukaresti értesülésünk szerint a román kormány előtt tegnapi számban közölt Schröder-féle kölcsönajánlaton kívül más kölcsönajánlatok is vannak. Közösen komoly és feltételeiben figyelembe az a kölcsönajánlat, melyet egy angol bankcsoport tett, amelynek élén Mc. Ken Midland Bank igazgatósága él. Ezer információnk szerint a kölcsönajánlat s különös biztosítékokat nem Egyetlen a rendestől eltérő feltétel az, hogy a kölcsön egy részét angol ipari területen szolgáltatják.

A vasúti személyzeti iskola és munkások utasokat is vihetnek. Bukaresti értesítés szerint az államvasutak vezérigazgatója elrendelte, hogy e hó 11-től kezdve az államvasúti személyzeti, tanuló és munkások utasokat is szállítsanak a tarifájuk mellett. E célra a szerelvényhez III. és IV. osztályú kocsikat is kell. Nincs azonban megengedve az utasoknak, hogy ezekben a vago-

Aki jó naptárt akar

az csak ezeket vásárolja :

Brassói Lapok	Nagy Regelő Naptára	Ara 45— lej
Brassói Lapok	Magyar Gazda Naptára	Ara 35— lej
Brassói Lapok	Szent Családi Naptára	Ara 30— lej
Brassói Lapok	Kis Családi Naptára	Ara 25— lej

Ne

fogadjon el mást

mert ezek a legjobban összeállított, legértelmesebb és legszebben kiállított magyar könyvnaptárak. Kaphatók mindenütt vagy megrendelhetők postán az ár és 5 lej portó előzetes beküldése ellenében a

Brassói Lapok Könyvosztályától, Brassó
Viszonteladókna magas rabattot nyújtunk. — Tegyenek próbarendelést!

Legjobb, legszebb és legolcsóbb újdonságok!
Bel- és külföldi ruhaszövetekben,
versenyen kívüli árak
GH. SOCI
Brassó, Kapu-utca 27. 2850

Bon-Bon Oriental áromás cachou

Illatossá teszi a levelet és megszünteti a
dohányzás, hagyma, fokhagyma és
a rendetlen gyomor okozta
kellemetlen szagjait. Különös előszeretettel

használják: bálokon, menyegzőkön, színházakban és szalonokban.
Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszertá-
rakban, valamint a Nagyromániai képviselő és lerakatnál:
E. LINDENBERG & L. CIORA BUCUREȘTI, 23.
STR. STELEA.

Heggesztési műhely 9845

Oxigénia

Különlegesség: Lokomobil- és mozdony-
kazánok, réz tűzszekrények, csőfalak
és gátrapedések hegesztése. Hengerek
minden méretben. Apróbb hegesztések
1-2 óra alatt vállaltatnak el. — Jót-
állás minden hegesztésért!

Brassó, Hosszu-u. 142

4-5000 négyszögölös

üres telek,

esetleg régi gyárépületekkel, folyóvíz és vasút mel-
lett, régi Magyarország területén, **olcsó áron**
megvételre kerestetik.

Ajánlatok „Telek 60” jelígre küldendők:
Tenzer Gyula hirdető irodájába
Budapest, IV., Szervíz-tér 8. 9910

Vásárlók

és eladók legelőnyösebb áron mindennemű bel-
és külföldi értékpapírt. Balázs Gyula Cluj, Strada
Regina Maria 32. 9756

Rendkívüli árengedmény!! Csak 2 hétig.

Nagy árengedmény
20% 25% 50%
minden cikkből.

Angol öltönyszövetek Lei 450-től
Belföldi „ 360-tól
I-a felöltő- és raglán-double „ 680-tól

Ingzefírek férfingeknek

legszebb minták Lei 46-től
I-a ingsifon „ 54-től
I-a ingvászón, erős „ 63-tól
I-a pulpen- ingeknek, legszebb minták „ 145-től

Az összes divatcikkek

Férfi- kalapok, mellények, puloverek,
nyakkendők, vadász-harisnyák,
lábszárvédők, keztyűk, harisnyák, hosszúha-
risnyák, zsebkendők (fél- és egészvászón), I-a
kemény és lágygallérok Lei 10, 20, 25, 30, 38.

Női- harisnyák, keztyűk, zsebkendők,
stb., stb.

mélyen leszállított áron!
Ez az olcsó árusítás csak két hétig tart!

J. LISCHKA
BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 5 SZ.

Bőrkabát
szükségletét, mérték után ok-
vetlen a **Concurența** uri-
szabóságnál szerezze be.
Brassó, Tehenpiac 4.

Egyetlen háztartás

sem nélkülözheti Krabekné

A házcukrászat kézikönyve

című elsőrangú téstétkönyvet. Több száz
receptje világos és pontos utasítást ad a
túrós-csuszától, káposztás-kockától — a
boszorkánykrém, ananász-parfált és töl-
tött datolyáig minden házilag előállít-
ható sütemény elkészítésére vonatkozólag.
Ötödik javított kiadás. Most jelent meg.
Tartós felvázson kötésben, ára 40— lej
Kapható mindenütt. — Postai megren-
deléseket azonnal elintézi a kiadó
Brassói Lapok Könyvtárlánya.

Árverési hirdetmény

A csikszeredai takarékpénztár R.-T. csőd-
tömeg gondnoka, a csődválasztmányának 1926
évi október hó 20-án és 26-án tartott ülésében
hozott határozatai alapján közhírré teszi, hogy
a csődleltár 1-5, 7, 8, 13, 69 tételei alatt
felsorolt tűzfűzémhez tartozó villanymotorokat
és gépeket, továbbá 105-130, 135-138, 214,
216-219, 220-231, 233-236, 238, 243-251,
253-257, 259, 260, 262, 264-269, 271,
273-278, 280, 281, 283-288, 291, 292,
294-316, 318-321, 324, 329-334, 336-359,
361, 369, 370, 374, 375, 377-388, 395-398,
401-406, 408-411, 415-421, 424, 426-447,
449, 450, 455 tételei alatt felvett bank felsze-
relési tárgyakat, vaskasszákat, íróasztalokat,
székeket, szekrényeket, írógépeket, vasajtókat
és ablakokat, továbbá zálogértékű tárgyakat,
csikszeredában a bank helyiségében 1926 évi
november hó 18-án d. e. 8 órai kezdettel és
következő napokon nyilvános árverésen eladja.
A leltár és árverési feltételek a Calea
Regele Ferdinand 7 szám alatt levő ügyvédi
irodában megtekinthetők.

Miercurea-Ciuc, 1926 október 29-én.

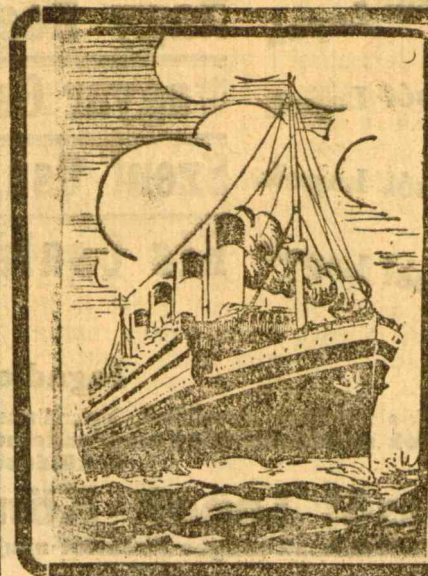
9900 Szopos Ludovic adv.
curatorul massei de faliment.

Hirdetmény

Ezennel közhírré teszem, hogy az Igazság-
ügyminiszter Urnak 38731/1926 sz. rende-
letével közjegyzővé történt kinevezésem folytán
közjegyzői irodámat Csikszeredában, Strada
Brătianu 50 házszám alatt megnyitottam.

Egyben tudomásul hozom, hogy az Igaz-
ságügyminiszter Urnak 80484/1926 számú ren-
deletével jogosítványt nyertem közjegyzői ok-
iratoknak, felek kérelmére, magyar nyelven való
felvételére.

9769 Dr. Declán Gyula
k. r. közjegyző.

HUGO STINNES HAJÓVONNAK HAMBURG

HAJOJARATOK: DELAMERIKÁBA
BRAZILIÁBA
ARGENTINIÁBA
KELETAZIÁBA

KITÜNŐ ELLÁTÁS. — ELSŐRANGU ÖZMÉNY

Felvilágosításokért forduljon a

VEZERKEPVESELETHEZ:

N. Brück & Co. — BUCUREȘTI
vagy TIMIȘOARA: Str. Vasile Alexandri 8 (Hunyadi)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor ára 6 lei. — Vastagabb betűvel 12 lei. — Állást keres-
nek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei.
Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása
esetén minden három fizetett megjelenés után egy
ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak ellen
fizetendőek. — Csak választékosan megfogalmazott
kérdések és válaszokra válaszolunk.

Vétel — eladás

Eladó egy cséplő gar-
nitúra traktorral, ára
18000 lei. Egy darab 12
H. P. lokomobil benzín
motor és egy 3 H. P.
stabil benzín motor. Ér-
deklődni Krizbay József-
nél, Zagon. 9906

Eladó 14" Nickolson
gyorsjáratú gatter, kifo-
gástalan állapotban. Meg-
tekinthető kézdíszentlé-
leki vasúti állomáson
9917

Eladó napos, szép kerti
parcella, Hátusókőbánya-
utcában. Érdeklődni lehet
a Korona-szálloda irodá-
jában. 9915

Állást nyerhet

Ügyvédjelöltet perfect
romant keresek azonnali
belepésre. Dr. Kollin Ja-
kab, Ineu, jud. Arad. 9903

Kubikos munkások
kerestetnek földmunkára.
Patakállalat, Silimeghiu.
Jud. Salaj. 9843

Postához keresek ro-
mán nyelvben perfect ki-
segítőt. — Postahivatal,
Praid. 9912

Ket jó munkás **fodrász**
segéd felvétetik Ruli Má-
tyás Brassó, Kapu-u. 66.
9911

Állást keres

Hölgy fodrásznő, per-
fect manikűröző, állást
keres. Cim 9894 szám
alatt a kiadóba. 9894

Organizátor, önálló
disponens, hosszú bank,
kereskedelmi- és gyári
praxissal, román, magyar,
német levelező, francia-
olasznyelvismerettel, mér-
legképes, jogosított köny-
velő, vezető állását val-
toztatná. Leveleket „Ön-
álló” jelíre alatt „Uranul”
iroda Arad, továbbit (Fő-
postával szemben). 9914

Villanygépek tekercselés Villanytelepek

teljes felszerelését vállalja

Tartler Adolf Brassó, Fekete-u. 5

Végzett jogász
mán, perfect magyar-
met kereskedelmi pró-
sal, delutáni foglalkoz-
keres: brassói ügy-
irodában. — Ajánlat
„Jogász” jelíre a ki-
hivatalba kértetnek.

Garázsmeister, ügy-
gyakorlattal bíró, mag-
lelő állást keres. Cim
sz. alatt a kiadóba.

Mozdonyvezető ki-
keres. Bary József
mare, Régi Hegyi-
utca.

Vegyes

Orth. kóser liba,
háj, máj kapható Pa-
utca 8.

Férfi-felhármú
mintha új lenne, ha
Brassó, Buzasor 3.
titja.

A Brassói Lapok
évre szóló naptár-
tartalom, mint kiad-
allítás dolgában me-
feltűlnak minden
sonló kiadványt. Ne-
deljen, ne vegyes
mást míg ezeket meg-
tekinti. Viszontlátás
magas rabatot nyu-
kivánatra részlete-
lással és prospectus-
szolgálatunk.

Pénztárossz felve-
írásbeli ajánlatok
& Stotz Brassó, Ci-
utca címre küldendők.

Kiadó lakás, új
2 szoba, konyha,
és pince, kertbe-
lakható november
közélebbit: Dr.
Ziske ügyvéd ál-
keté-utca 56.

Gazdasszony

ne fogadjon a ki-
csak a Krabekné-
Házicukrász-
című könyv-
Ára 40— lei
Kapható minden-
ütt.